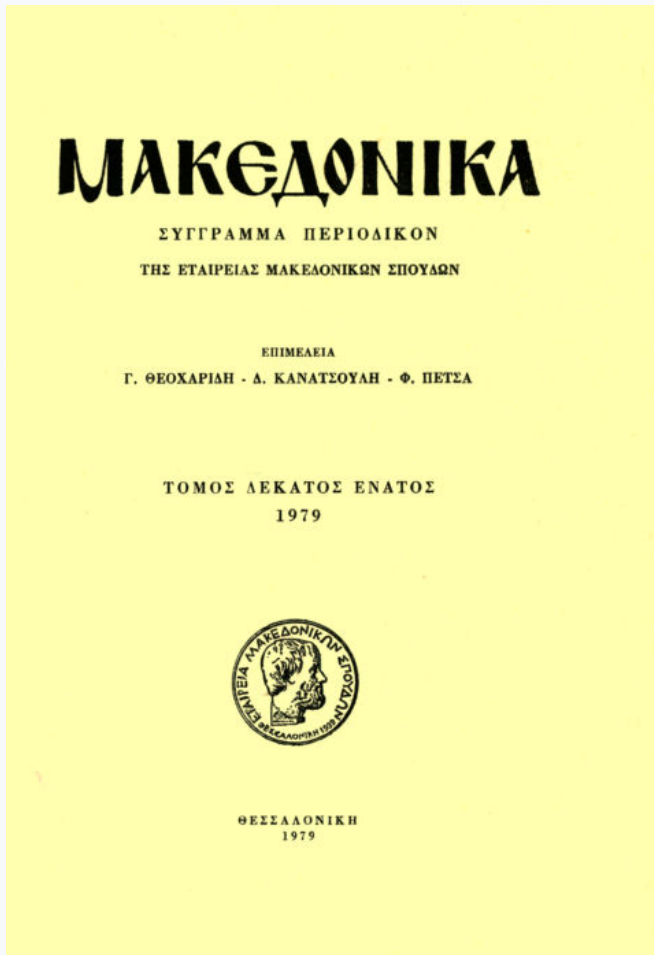

Μακεδονικά

Τόμ. 19, Αρ. 1 (1979)

Ανέκδοτα έγγραφα από το αρχείο του
συνοικισμού των Μακεδόνων "Νέα Πέλλα"
Αταλάντης

Γρηγ. Βέλκος

doi: [10.12681/makedonika.467](https://doi.org/10.12681/makedonika.467)

Copyright © 2014, Γρηγ. Βέλκος

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Βέλκος Γ. (1979). Ανέκδοτα έγγραφα από το αρχείο του συνοικισμού των Μακεδόνων "Νέα Πέλλα" Αταλάντης. *Μακεδονικά*, 19(1), 195–239. <https://doi.org/10.12681/makedonika.467>

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΟΥ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ «ΝΕΑ ΠΕΛΛΑ» ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ

Α'. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Τò καλοκαίρι τοῦ 1978, κάνοντας ἐπιτόπια ἔρευνα στό γνωστό, ἱστορικό συνοικισμό τῶν Μακεδόνων «Νέα Πέλλα» Ἀταλάντης¹ (σχ.1) γιά συγκέντρωση στοιχείων ἀπό τοὺς ἀπογόνους τῶν Μακεδόνων ἀγωνιστῶν προσφύγων τοῦ 1821 (εἰκ. 1), ἦρθαν στὰ χέρια μου ἀρκετὰ ἔγγραφα τοῦ ἀρχείου τοῦ παλιοῦ Δήμου «Νέας Πέλλας»². Τὰ ἔγγραφα αὐτὰ εἶναι βέβαιο ὅτι ἀποτελοῦν μικρὸ μέρος τοῦ μεγάλου καὶ πλούσιου ἀρχείου τοῦ περιφημοῦ αὐτοῦ Δήμου τῶν Μακεδόνων προσφύγων. Δυστυχῶς τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ ἀρχείου αὐτοῦ ἔχει χαθεῖ, ἴσως ἀπὸ ἄγνοια τῆς ἀξίας τῶν ἐγγράφων ἢ ἴσως ἀπὸ ἔλλειψη φροντίδας γιὰ τὴ διατήρησή του καὶ τὴν προφύλαξη τῶν ἐγγράφων ἀπὸ τὴ φθορὰ καὶ τὴν καταστροφὴ.

Τὸ πλούσιο ἀρχεῖο τῆς Νέας Πέλλας θὰ ἦταν μεγάλη πηγὴ ἱστορικῶν στοιχείων καὶ θὰ βοήθοῦσε πάρα πολὺ στὴ μελέτῃ τῆς τύχης τῶν ἀπογόνων τῶν Μακεδόνων ἡρώων ἀγωνιστῶν τοῦ '21, ποὺ ἀναγκάστηκαν νὰ δημιουργήσουν νέα πατρίδα, σὰν πρόσφυγες, γιὰ νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὴν ἀνελέητη τιμωρία τῶν Τούρκων κατακτητῶν, μετὰ ἀπὸ τὴν ἀποτυχία τῆς Ἐπαναστάσεως στὴ Χαλκιδική, στὴ Νάουσα καὶ στὸν Ὀλυμπο. Δυστυχῶς ἔγκαιρα δὲν ἔγινε προσπάθεια γιὰ τὴ διάσωση τοῦ ἀρχείου αὐτοῦ, παρόλο ποὺ στὴ

---

1. Σχετικὰ μὲ τὸν οἰκισμό τῶν Μακεδόνων «Νέα Πέλλα» Ἀταλάντης βλ. Ἄπ. Βακαλόπουλου, Πρόσφυγες καὶ προσφυγικὸν ζήτημα κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821, Θεσσαλονίκη 1939, σ. 22-27, 28, 92-93, 155 καὶ 161, Τοῦ Ἰδίου, Ἱστορία τῆς Μακεδονίας, 1354-1833, Θεσσαλονίκη 1969, σ. 608-616, Ἰωάν. Κ. Βασδραβέλλη, Οἱ Μακεδόνες κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821, ἐκδ. γ', σ. 208-240, Γεωργίου Χ. Χιονίδη, Ἡ ἐκστρατεία καὶ ἡ ἐπανάστασις εἰς τὸν Ὀλυμπον κατὰ τὰ ἔτη 1821-1822, Θεσσαλονίκη 1975, σ. 66, 76, 84, Τοῦ Ἰδίου, Οἱ εἰς τὰ μητρῶα τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821 ἀναγραφόμενοι Μακεδόνες, «Μακεδονικά» 12 (1972) 34-65, Τοῦ Ἰδίου, Ἐγγραφα τῆς ἱστορίας τῆς Μακεδονίας κατὰ τὴν τουρκοκρατίαν, «Μακεδονικά» 14(1974) 86-97, Ἰωάννας Κωτσάκης, Οἱ Μακεδόνες τῆς Στεριάς, «Μακεδονικὴ Ζωή», τεύχ. 60 (Μάιος 1971), σ. 7-11 καὶ τεύχ. 61 (Ἰούνιος 1971) 7-9.

2. Καὶ ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ θεωροῦμε ὑποχρέωσή μας νὰ εὐχαριστήσουμε δημόσια τὸσο τὸν τότε Δήμαρχο Ἀταλάντης, ὅσο καὶ τὸν Πρόεδρο τοῦ Συλλόγου τῶν Μακεδόνων τῆς Νέας Πέλλας «Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος», κ. Παρασκευῆ Μαντῆ. Χάρη στὴν πολὺτιμη βοήθειά τους κατορθώσαμε νὰ πάρουμε φωτοτυπίες τῶν ἐγγράφων.

Νέα Πέλλα ὑπῆρχαν καὶ ὑπάρχουν ἀρκετοὶ εὐκατάστατοι Μακεδόνες, ἱκανοὶ νὰ σηκώσουν τὸ βάρος τῆς δαπάνης τῆς ἐκδόσεως, ἀλλὰ καὶ ἐπιστήμονες, ποὺ σπούδασαν μὲ τὰ χρήματα τοῦ κληροδοτήματος τοῦ μεγάλου εὐεργέτη τῆς Νέας Πέλλας, βαρόνου Κωνσταντίνου Βέλιου¹ (εἰκ. 2).

Εἰκ. 1. Ἡ ἱστορικὴ σημαία τῶν οἰκιστῶν Μακεδόνων τῆς Νέας Πέλλας

Οἱ ἡλικιωμένοι Μακεδόνες τῆς Νέας Πέλλας μᾶς διαβεβαίωσαν ὅτι μέχρι τὸ 1920 ἢ 1925 σωζόταν ὀλόκληρο τὸ ἀρχεῖο καὶ ζοῦσαν πάρα πολλοὶ γέροντες, ποὺ εἶχαν ζήσει τὰ γεγονότα, ποὺ συνθέτουν τὴν ἱστορία τοῦ οἰκισμοῦ.

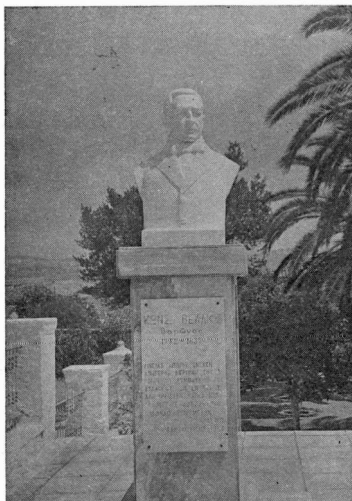
Ἐκ τῶν ἐγγραφῶν, ποὺ διασώθηκαν καὶ λάβαμε φωτοαντίγραφα, διαλέξαμε τὰ παρακάτω καὶ τὰ παρουσιάζουμε, πρῶτον γιὰτὶ εἶναι ἀνέκδοτα (ἔτσι

1. Γιὰ τὸν Κωνστ. Βέλιο βλέπε: Μιχ. Ἀθ. Καλινδέρη, Ὁ βαρόνος Κωνσταντίνος Δ. Βέλιος 1772-1838, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους προσφορά του, Θεσσαλονίκη 1973, σ. 11, 28, 35, 36, 37, 46, 54, 55, 56 καὶ 71. Β. Π. Παναγιωτοπούλου, Ὁ βαρόνος Κωνσταντίνος Μπέλλιος, ἓνας ὁμογενὴς στὴν Ἀθήνα τοῦ 1836, στὴ σειρά «Σταθμοὶ πρὸς τὴ Νέα Ἑλληνικὴ Κοινωνία (1790-1840)», Περιοδικὸ «Ἐποχές», τεύχ. 17 (Σεπτέμβριος 1964) 78-92. Ἀπ. Βακαλοπούλου, «Πρόσφυγες...», ὅπ., σ. 170-171. Δ. καὶ Ν. Ἀργυριάδης, Πρακτικὰ τοῦ εὐγενεστάτου βαρόνου Κυρίου Κωνσταντίνου Μπέλλιου, Μακεδόνος, Βιέννη 1838. Ι. Δέλλιος, Ὁ βαρόνος Κωνσταντίνος Μπέλλιος, «Μακ. Ἡμερολόγιον τοῦ Παμμακεδονικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν» 3 (1910) 19-36.

τουλάχιστον πιστεύουμε) και δεύτερον γιατί παρουσιάζουν ιστορικό ενδιαφέρον και πιστεύουμε ότι θα βοηθήσουν στη συμπλήρωση της ιστορίας των προσφύγων Μακεδόνων, που ἐγκαταστάθηκαν μόνιμα στη Νότια Ἑλλάδα.

Τὰ ἔγγραφα πού δημοσιεύονται παρακάτω εἶναι 10.

1. Τὸ πρῶτο ἔγγραφο εἶναι ἐπίσημο ἀντίγραφο τῆς ἀποφάσεως τοῦ βασιλιᾶ Ὁθωνα, μὲ τὸ ὁποῖο ἀναγνωρίζεται ἐπίσημα ἡ δημιουργία

Εἰκ. 2. Ἡ προτομὴ τοῦ μεγάλου εὐεργέτη βαρόνου Κωνστ. Βέλκιου στὸ προαύλιο τῆς ἐκκλησίας τῆς Μεταμορφώσεως τῆς Ἄνω Πέλλας

ἰδιαίτερου οἰκισμοῦ τῶν Μακεδόνων στὴν Ἀταλάντη. Ἐκδόθηκε στὴν Ἀθήνα στὶς 20 Μαρτίου 1835. Εἶναι γραμμένο μὲ μαύρη μελάνη σὲ ἓνα (μονὸ) φύλλο λευκῆς, ἀρίγνωτης κόλλας καὶ ἔχει διαστάσεις 28×20 ἐκ. Τὸ κείμενο πιάνει σχεδὸν καὶ τὶς δυὸ σελίδες τῆς κόλλας, εἶναι χωρισμένο σὲ 8 παραγράφους καὶ ἡ γραφή εἶναι καλλιγραφικὴ, δίχως ὀρθογραφικὰ λάθη. Στὴν πάνω ἀριστερὴ γωνία φέρνει τὸν ἀριθμὸ 23.152. Προφανῶς πρόκειται γιὰ τὸν ἀριθμὸ πρωτοκόλλου τῆς βασιλικῆς Γραμματείας. Στὸ τέλος ἔχει τὴν ὑπογραφή τοῦ Ἰωάννη Κωλέτη (εἰκ. 3).

Τὸ ἔγγραφο αὐτὸ παρουσιάζει ἱστορικὸ ἐνδιαφέρον, γιατί μᾶς πληροφορεῖ: α) Τὴν ἀκριβῆ χρονολογία τῆς ἐπίσημης ἰδρύσεως τοῦ οἰκισμοῦ τῶν Μακεδόνων στὴν Ἀταλάντη¹. β) Ὅτι κοντὰ στὶς λίγες μακεδονικῆς

οἰκογένειες, πού ἀρχικὰ ἀποτελέσαν τὸν πυρῆνα τοῦ νεοσύστατου οἰκισμοῦ, ἐπιτρεπόταν ἡ ἐγκατάσταση καὶ ἄλλων Μακεδόνων σὲ διάστημα 4 μηνῶν ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ἐκδόσεως τῆς βασιλικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, δηλ. μέχρι 20

1. Τὴ χρονολογία τῆς ἰδρύσεως τοῦ οἰκισμοῦ τῶν Μακεδόνων στὴν Ἀταλάντη ἡ ἀναφέρει καὶ ὁ Ἑ.μ.μ. Πρωτοψάλτης στὴν ἐργασία του, Πρόσφυγες κατὰ τὴν

Ίουλίου 1835 (παρ. 1 του εγγράφου). Από το στοιχείο αυτό προκύπτει ότι και σε άλλα μέρη της Φθιώτιδας υπήρχαν διασκορπισμένες πολλές μακεδονικές οικογένειες και ότι πρόθεση και επιθυμία του Όθωνα ήταν να τις συγκεντρώσει σε έναν οικισμό. Από την επιτόπια έρευνά μας διαπιστώσαμε πως και σήμερα υπάρχουν απόγονοι των Λαζαίων εγκαταστημένοι στο Μώλο Φθιώτιδας, απόγονοι των Βλαχαβαίων στη Λαμία και γόνιοι άλλων γνωστών αγωνιστών και ήρώων της Μακεδονίας, οι όποιοι ανέκαθεν κατοικούσαν μόνιμα στη Στυλίδα, με έπικεφαλής τὸ Νικόλα Κασομούλη, στους Λιβανάτες και στὰ γύρω χωριά. γ) Ότι ὁ γεωργικός κλήρος, γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῶν ἀκτημόνων προσφύγων Μακεδόνων, προσδιοριζόταν σὲ 30-50 στρέμματα καλλιεργήσιμης ἐθνικῆς γῆς. Σὲ κάθε οἰκογένεια δινόταν ἐπίσης οἰκόπεδο μὲ συνολικὴ ἐπιφάνεια ἕνα στρέμμα (παρ. 1 καὶ 2 τοῦ εγγράφου). δ) Ότι στοὺς πρόσφυγες Μακεδόνες δὲν δόθηκε γιὰ τὴν ἀποκατάστασή τους κανένα δάνειο ἀπὸ μέρους τοῦ Δημοσίου (παρ. 4). ε) Ότι τὸ Κράτος ἔδωσε στοὺς Μακεδόνες δωρεὰν τὴν ξυλεία ποὺ χρειαζόταν γιὰ τὸ κτίσιμο τῶν σπιτιῶν τους καὶ τοὺς ἔκανε διευκολύνσεις στὴν εἰσαγωγή τῶν οἰκοδομικῶν ὑλικῶν (βλέπε καὶ ὑπ' ἀριθ. 3 ἔγγραφο). στ) Ότι τὸ 1835 δόθηκαν κτήματα στοὺς Μακεδόνες δίχως καταμέτρηση. ζ) Ότι τὸ θέμα τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν Μακεδόνων προσφύγων τὸ παρακολούθησε στὴν Ἀθήνα εἰδικὴ ἐπιτροπὴ Μακεδόνων τῆς Νέας Πέλλας.

2. Τὸ δεῦτερο ἔγγραφο ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσερα φύλλα κόλλας ἀναφορᾶς, γραμμένα μόνον στὴ μιὰ σελίδα. Στὸ πρῶτο φύλλο καὶ στὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ δευτέρου εἶναι ἀντιγραμμένη ἢ παραπάνω (ὑπ' ἀριθ. 1) ἀπόφαση τοῦ Όθωνα γιὰ τὴ δημιουργία οἰκισμού τῶν Μακεδόνων. Στὸ τέλος τοῦ δευτέρου φύλλου καὶ στὴν ἀρχὴ τοῦ τρίτου εἶναι ἀντιγραμμένο τὸ Βασ. Διάταγμα τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1840 «περὶ σχηματισμοῦ τοῦ χωρίου Σκάλας»¹. Στὸ τρίτο φύλλο εἶναι ἀντιγραμμένο τὸ Βασ. Διάταγμα τῆς

¹ Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν, «Νέα Ἑστία» 44 (1948) 1154-1157, 1237-1241 καὶ 1298-1303, ἀλλὰ τὸ ὅτι ἔλαβε ἀμέσως τὸ ὄνομα «Νέα Πέλλα», ὅπως ἀναφέρει στὴ σελ. 1156, δὲν ἀναφέρεται πούθεν στὸ ἔγγραφο ποὺ δημοσιεύουμε στὴν παρούσα ἐργασία μας. Στὸ ἔγγραφο μᾶς ἀναφέρεται μόνον ὅτι ἀποφασίστηκε ἡ ἴδρυση τοῦ οἰκισμού, χωρὶς νὰ κατονομάζεται. Τὸ ὄνομα «Νέα Πέλλα» τὸ συναντοῦμε πολὺ ἀργότερα, στὴ διαθήκη τοῦ βαρόνου Κ. Βέλιου (βλ. Μ. Κ α λ ι ν δ έ ρ η, Ὁ βαρῶνος Κωνσταντίνου Βέλιος..., ὁ.π., σ. 71 καὶ Ἄ π. Β α κ α λ ο π ο ὑ λ ο υ, Πρόσφυγες..., ὁ.π., σ. 171), καὶ στὸ παρακάτω δημοσιευόμενον ἔγγραφο ὑπ' ἀριθ. 2, παρ. γ.

1. Ἔτσι εἶναι γνωστὴ μέχρι σήμερα ἡ παραλιακὴ ζώνη τῆς Ἀταλάντης, ποὺ περιλαμβάνει τὸν ὄρμο ποὺ βρίσκεται ἀπέναντι ἀπὸ τὸ Ταλαντονήσι. Ὁ οἰκισμὸς αὐτὸς τῆς Σκάλας, ποὺ εἶχε ἀρχικὰ 43 οἰκογένειες Μακεδόνων, ἀποτελοῦσε μέρος τοῦ οἰκισμού «Κάτω Πέλλη ἢ Κάτω Πέλλα», ποὺ δημιουργήθηκε ἀργότερα καὶ ὑπῆρξε γιὰ πολλὰ

27ης Σεπτεμβρίου 1848 μετὸ ὁποῖο ἀποφασίζεται ὁ σχηματισμὸς Δήμου, μετὸ ὄνομα «Νέα Πέλλα». Στὸ τέταρτο φύλλο εἶναι γραμμένο τὸ Βασ. Διάταγμα τῆς 25ης Μαΐου 1916 «περὶ μερικῆς ἀνακλήσεως Βασ. Διατάγμάτων», ποὺ δημοσιεύθηκε στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μετὸ ἀριθμὸ 95, τεῦχος Α΄.

Καὶ τὰ τέσσερα ἀντίγραφα, ποὺ ὑπάρχουν στὶς κόλλες, γράφτηκαν μετὰ μαύρη μελάνη ἀπὸ τὸ ἴδιο χέρι. Τὰ γράμματα δὲν εἶναι καλλιγραφικά, ἀλλὰ διαβάζονται σχετικὰ εὐκόλα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀντίγραφα αὐτὰ πληροφοροῦμαστε:

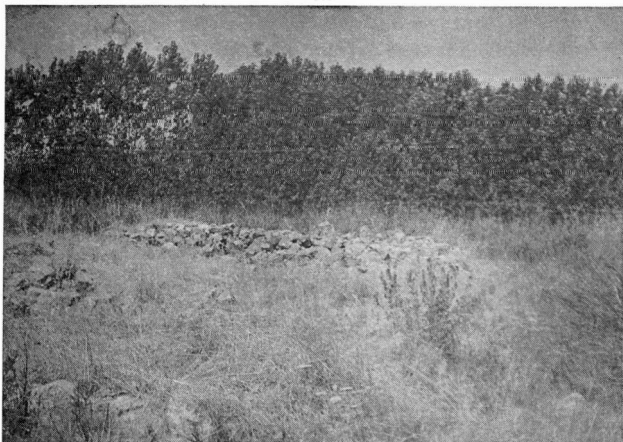
α) Τὴν ἀκριβῆ χρονολογία τῆς ἰδρύσεως τοῦ οἰκισμοῦ τῆς Σκάλας στὸν ὄρμιο τῆς Ἀταλάντης. β) Ὅτι οἱ οἰκογένειες τῶν Μακεδόνων ποὺ πρωτοκατοίκησαν στὸ μέρος αὐτὸ ἦταν 43. γ) Ὅτι στὶς οἰκογένειες αὐτὲς παραχωρήθηκαν οἰκόπεδα ἐκτάσεως 1.300 βασιλικῶν πηχέων τὸ καθένα. δ) Ὅτι καὶ ὁ οἰκισμὸς αὐτὸς δεχόταν τὰ ἐπιγεγενημένα τοῦ Βασ. Διατάγματος τοῦ 1835 (ὑπ' ἀριθ. 1 ἔγγραφο), τὰ ὁποῖα εἶχαν δοθεῖ προηγουμένως στοὺς πρώτους οἰκιστὲς τῆς Νέας Πέλλας. ε) Μετὰ τὸ Βασ. Διάταγμα τῆς 20ῆς Μαρτίου 1835 ἐκδόθηκε καὶ ἄλλος σχετικὸς Νόμος, στὶς 20 Μαΐου 1835, ὁ ὁποῖος ρύθμιζε προφανῶς θέματα καὶ λεπτομέρειες, ποὺ ἀφοροῦσαν τὴ μόνιμη ἐγκατάσταση τῶν Μακεδόνων στὴν Ἀταλάντη. στ) Τὴν ἀκριβῆ χρονολογία τῆς ἰδρύσεως τοῦ Δήμου (27 Σεπτεμβρίου 1848) καὶ τῆς ἐπίσημης ὀνομασίας του σὲ Δῆμο «Νέας Πέλλης». ζ) Τὴ χρονολογία καταργήσεως τοῦ Δήμου «Νέας Πέλλης» καὶ τὴν προσάρτησή τῆς Ἐνωμένης Πέλλας στὴν Κοινότητα Ἀταλάντης. η) Τὴν ἰδρυση στὴν Κάτω Πέλλα ἰδιαιτέρως Κοινότητας.

3. Τὸ τρίτο ἔγγραφο εἶναι ἀντίγραφο τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος τῆς 25ης Ἀπριλίου (7 Μαΐου 1837), ποὺ ἔφτασε στὸν οἰκισμὸ τῶν Μακεδόνων στὶς 22 Μαΐου 1837. Εἶναι γραμμένο μετὰ μαύρη μελάνη σὲ λευκὴ κόλλα, μετὰ διαστάσεις 29,5 × 20 ἐκ. Τὰ γράμματα εἶναι ἀρκετὰ εὐανάγνωστα καὶ καλλιγραφικά, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ ὀρθογραφικά λάθη γίνεται φανερὸ ὅτι ὁ ἀντιγραφὴς δὲν ἦταν ἀρκετὰ μορφωμένος (γράφει: Ὁθον, τῶν συνοικισμὸν, τοῦτου, διατάτομεν, κ.λ.). Τὸ κείμενο βρίσκεται μόνον στὴ μιὰ σελίδα τῆς

χρόνια (μέχρι τὸ 1894) ἡ ἔδρα τοῦ Δήμου «Νέας Πέλλης». Σήμερα ὁ οἰκισμὸς τοῦ ὄρμιου τῆς Σκάλας δὲν ὑπάρχει, ὅπως δὲν ὑπάρχει καὶ ἡ Κάτω Πέλλα. Καταστράφηκε ἐντελῶς μαζί μετὰ τὴν γειτονική της «Κάτω Πέλλα» ἀπὸ τὸν τρομερὸ σεισμὸ, ποὺ ἔγινε τὸ Σάββατο τοῦ Λαζάρου τὸ 1894, καὶ βύθισε στὴ θάλασσα ἕνα μεγάλο μέρος τοῦ οἰκισμοῦ, τὸ νεκροταφεῖο καὶ τὴν ἐκκλησία του (βλέπε σχετικὰ γιὰ τὶς καταστροφὲς αὐτὲς στὸ παρακάτω ἔγγραφο ὑπ' ἀριθμ. 6). Στὴ θέση τῆς Κάτω Πέλλας ὑπάρχουν σήμερα χαλάσματα σπιτιῶν ἀπὸ τὸν σεισμὸ (βλέπε σχετικὴ εἰκ. 4), ἐλάχιστα παλιὰ καὶ ἔρειπωμένα σπιτία, ποὺ εἶναι ἀκατοίκητα, 3-4 οἰκογένειες ψαράδων, ποὺ μένουν μόνιμα ἐκεῖ, μετὰ ἐπικεφαλῆς τὸν 80χρονο κ. Γεώργιο Μαντᾶ, λίγα νεόκτιστα σπιτία καὶ στοιχειώδεις ἐγκαταστάσεις (καμπίνες-ντουζ) γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν ἐπισκεπτῶν τῆς πλάζ κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ καλοκαιριοῦ.

κόλλας και ή σπουδαιότητά του συνίσταται στο ότι μάς πληροφορεί: α) "Ότι ή επιτροπή τών Μακεδόνων, πού βρισκόταν στην 'Αθήνα, δέν επαναπαύτηκε μετά την έκδοση του Διατάγματος της 20ής Μαρτίου 1835 (Έγγραφο 1), αλλά συνέχισε τόν άγώνα της για την εφαρμογή του με άπώτερο σκοπό νά βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης τών Μακεδόνων προσφύγων και νά άρ-

Εικ. 4. Τα έρείπια του σπιτιού του Μακεδόνα 'Αναστασίου στην Κάτω Πέλλα, όπως σώζονται σήμερα μετά το σεισμό του 1894

χίσει νά λειτουργεί κανονικά ό οικισμός σαν ανεξάρτητος και αυτοτελής όργανισμός τοπικής αυτοδιοικήσεως. β) Τήν άκριβή χρονολογία της αναγνώρισεως του δικαιώματος στους Μακεδόνες νά σχηματίσουν δικό τους Δήμο με τό όνομα « Πέλλα»¹. γ) "Ότι διατάσσεται ό προσδιορισμός της περιφέρειας του Δήμου. δ) Τήν έναρξη της πληρωμής, ύστερα από τρία χρόνια (δηλαδή από τό Μάιο του 1840), του 6% για τό χρεωλύσιο τών κτημάτων πού θά παραχωρηθούν στους κατοίκους. ε) Τήν καταβολή του δεκάτου τών προϊόντων στο Δήμο. στ) Τήν παράταση, για ένα ακόμα χρόνο, της άτέλειας

1. Από τή σύγκριση τών έγγράφων 1 και 3 γίνεται φανερό ότι ό άνώνομος οικισμός πού αναγνωρίστηκε τό 1835, πήρε αρχικά τό όνομα «Πέλλα Φθιώτιδος» στη διετία 1835-1837, άγνωστο από ποιόν και γιατί.

στήν ξυλεία, πὸν χρησιμοποιοῦσαν οἱ Μακεδόνες γιὰ τὸ χτίσιμο τῶν σπιτιῶν τους. ζ) Ὅτι τὸ εὐεργετικὸ μέτρο τῆς ἀτέλειαις τῆς ξυλείαις διήρκεσε συνολικὰ τρία χρόνια (1835-1838)¹.

4. Τὸ τέταρτο ἔγγραφο εἶναι ἀντίγραφο τῆς διαταγῆς, πὸν ἔστειλε ὁ Διοικητὴς Φθιώτιδας Π. Λοιδορικής στίς 26 Ἰουνίου 1839 στὸν ὑποδιοικητὴ Λοκρίδας μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ τὸ κοινοποιῆσει στὸ Δῆμο Νέας Πέλλας. Εἶναι γραμμένο στὴν πρώτη σελίδα μιᾶς μονῆς λευκῆς κόλλας μὲ ἀρκετὰ καλλιγραφικὰ γράμματα, δίχως ὀρθογραφικὰ λάθη καὶ ἔχει διαστάσεις 28,5 × 22, 1 ἐκ. Βρίσκεται σὲ πολὺ καλὴ κατάσταση καὶ ἡ ὅλη ἐμφάνισή του εἶναι ἀρκετὰ καλαισθητὴ. Στὴν πάνω ἀριστερὴ γωνία γράφει: ἀριθ. 3402.

1. Σύμφωνα μὲ τὴν τοπικὴ παράδοση στὸν ὄρμο τῆς Σκάλας τῆς Ἀταλάντης προσέγγιζαν μεγάλα ρωσικὰ φορτηγὰ πλοῖα, φορτωμένα μὲ ξυλεία πὸν τὴ διένεμαν δωρεάν στοὺς Μακεδόνες. Ὁ 80χρονος κ. Γεώργιος Μαντᾶς, πὸν προαναφέραμε, μᾶς ἐπιβεβαίωσε τὰ παραπάνω καὶ μᾶς ἔδειξε στὸ παλιὸ δίκὸ του σπίτι καὶ στὰ γειτονικὰ ἔρειπια ξύλινα δοκάρια καὶ σανίδες, πὸν σώζονται ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνῃ σὲ ἀρκετὰ καλὴ κατάσταση. Σὲ ἓνα μαδερὶ μάλιστα, μὲ διαστάσεις 3 × 0,30 × 0,10 μέτρα, πὸν εἶναι κερφωμένο σὲ «μεντέρυ» κοντὰ στὸ τζάκι τοῦ χειμωνιάτικου δωμάτιου, στὸ ἔρειπωμένο πιά σπίτι τοῦ Δήμου Λάζου στὴν Ἄνω Πέλλα, διαβάσαμε τίς λέξεις: «Προέλευσις Ὁδησός-Τόπος Προορισμοῦ Σκάλα Ἀταλάντης-Δωρεάν-1836». Τὰ γράμματα εἶναι κεφαλαῖα, μὲ μαῦρη, ἀνεξίτηλη μελάνη, προφανῶς σινικὴ, καὶ εἶναι ἀποτυπωμένα στὸ ξύλο σὲ βάθος λίγων χιλιοστών. Ὁ ἴδιος πληροφοριοδότης μᾶς εἶπε ἐπίσης ὅτι ὁ παππούς του ἔλεγε, πὸς ἡ ξυλεία πὸν μοιράστηκε δωρεάν στοὺς Μακεδόνες, ἦταν πάνω ἀπὸ 5.000 κυβικὰ μέτρα καὶ ὅτι τὰ περισσότερα σπίτια τοῦ Δήμου Νέας Πέλλας χτίστηκαν ἀπὸ Δυτικομακεδόνες καλφάδες (χτίστες), πὸν κατὰγονταν ἀπὸ τὸ Ζιουπάνι (σημερινὸ Πεντάλοφο Βοῖου), ἀπὸ τὴ Σέλιτσα (Ἐράτυρα) καὶ ἀπὸ τὴν Κλεισοῦρα.

Ἡ ποσότητα τῆς ξυλείαις μᾶς φαίνεται κάπως ὑπερβολικὴ, δεδομένου ὅτι τὰ σπίτια πὸν χτίστηκαν στὴν Κάτω καὶ Ἄνω Πέλλα δὲν ξεπερνοῦσαν τὰ 400-450. Ἴσως ὅμως μὲ τὴν ξυλεία αὐτὴ ὁ Μακεδόνες νὰ ἐφορῶσαν καὶ ἄλλα ἔργα καὶ ἐγκαταστάσεις (προβλήτες στὸ λιμάνι, ὑπόστεγα, στάβλους, μαντριά κ.λ.). Τὸ ὅτι ἐργάστηκαν Δυτικομακεδόνες χτίστες ἐπιβεβαιώνεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι τὰ περισσότερα, ἀν ὄχι ὅλα τὰ σπίτια, ὅπως τουλάχιστον μαρτυροῦν σήμερα τὰ ἔρειπομένα ἀπομεινάρια, ἦταν χτισμένα μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ σχέδια τῆς μακεδονικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, πὸν τὰ συναντοῦμε στοὺς παραδοσιακοὺς οἰκισμοὺς τῆς Μακεδονίας (βλέπε σχετικὰ καὶ στίς Ἰωάννας Κωτσάκη, Οἱ Μακεδόνες τῆς Στεριάς, «Μακεδονικὴ Ζωή», τεύχ. 60, Μάιος 1971, 9).

Νομίζουμε ὅτι ἀξίζει νὰ ἀναφέρουμε ἐπίσης ὅτι στὸ δυτικὸ τοῖχο τοῦ νεκροταφείου τῶν Μακεδόνων (εἰκ. 5) στὴν Ἄνω Πέλλα, εἶδαμε ριγμένη μιὰ ὀρθογώνια, πέτρινη πλάκα, πὸν ἔγραφε: «Ἐκτισαν τῶδε Ζ. Κάλφας ἀπὸ Σέλιτσα Ν. Ζουμπανιώτης καὶ Ἄπ/λιο αὐλῆ» (21 Ἀπριλίου 1838). Τὰ γράμματα εἶναι ἀρκετὰ φθαρμένα, ἐπειδὴ δὲν ἦταν βαθιὰ χαραγμένα καὶ μόλις πὸν διαβάζονται. Δὲν ξέρομε ἀν ἡ πλάκα αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ κανένα γειτονικὸ σπίτι καὶ πετάχτηκε ἐκεῖ ἢ ἀπὸ τὴν παρακειμένη ἐκκλησία τῆς Παναγίας, πὸν βρίσκεται μέσα στὸ νεκροταφεῖο. Δυστυχῶς στὴ φωτογραφία πὸν βγάλαμε δὲν διακρίνονται καθόλου τὰ γράμματα.

Ἀπὸ τὸ ἔγγραφο αὐτὸ μαθαίνουμε ὅτι: α) Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀταλάντης ἀντέδρασαν στὸ σχηματισμὸ τοῦ Δήμου Νέας Πέλλης καὶ τὴν ὑπαγωγὴ σ' αὐτὸν τοῦ οἰκισμοῦ τῆς Ἄνω Πέλλας. Ἡ ἀντίδραση αὕτη ἦταν εὐλογη καὶ ἀναπόφευκτη, γιατί ἡ Ἄνω Πέλλα ἐκτεινόμενη συνέχεια τῆς Ἀταλάντης, στὸ δυτικὸ μέρος της, περιόριζε τὴν ἔκταση τῆς Κοινότητος Ἀταλάντης, ὕστερα ἀπὸ τὴν παραχώρηση κτημάτων στοὺς Μακεδόνες καὶ τὸν καθορισμὸ τῶν ὁρίων τοῦ Δήμου Νέας Πέλλας. Ἔστειλαν λοιπὸν οἱ Ἀταλαντεῖς ἀναφορὰ στὸν Ὅθωνα, στίς 5/17 Ὀκτωβρίου 1838 (δηλαδὴ 18 μῆνες μετὰ τὴν ἀναγνώριση τοῦ δικαιώματος στοὺς Μακεδόνες νὰ σχηματίσουν ἐλεύθερα καὶ ἀνεμπόδιστα δικὸ τους Δῆμο), ζητώντας προφανῶς τὴ μὴ ὑπαγωγὴ τῆς Ἄνω Πέλλας στὸ Δῆμο Νέας Πέλλας ἢ τὴν κατάργηση τοῦ Δήμου καὶ τὴν ὑπαγωγὴ τῶν οἰκισμῶν τῶν Μακεδόνων στὸ Δῆμο Ἀταλάντης. β) Οἱ Ἀταλαντεῖς φοβήθηκαν μὴ τυχὸν ὁ Δῆμος Νέας Πέλλας ἐπεκταθεῖ καὶ συμπεριλάβει καὶ ἄλλα χωριὰ τῆς γύρω περιοχῆς, ὅποτε, ὅπως ἦταν φυσικό, θὰ ἀντιμετώπιζαν οἰκονομικὲς δυσκολίες καὶ θὰ περιορίζονταν ὁ γεωργικὸς τους κλῆρος. γ) Ρητὰ καὶ κατηγορηματικὰ δηλώνεται ὅτι οἱ Μακεδόνες μποροῦν ἀνεμπόδιστα νὰ σχηματίσουν ἰδιαίτερο, δικὸ τους Δῆμο, ἂν τὸ θέλουν. δ) Ὁ Δῆμος «Νέας Πέλλης» δὲν εἶχε ἰδρυθεῖ καὶ δὲν εἶχε ἐπίσημα ἀναγνωρισθεῖ ἄκόμα. Ἡ ἐπίσημη ἰδρυση καὶ ἀναγνώρισή του ἔγινε στίς 27-9-1848 (βλέπε ἔγγραφο 2). Τότε ἄρχισε νὰ λειτουργεῖ σὰν ξεχωριστὴ μονάδα τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως.

5. Τὸ π έ μ π τ ο ἔ γ γ ρ α φ ο ἀποτελεῖ συνέχεια τοῦ προηγούμενου. Εἶναι τὸ διαβιβαστικὸ μὲ τὸ ὁποῖο ὁ ὑποδιοικητῆς τῆς Λοκρίδας ἔστειλε στὴν Ἐπιτροπὴ τῶν Μακεδόνων τὸ παραπάνω (ὑπ' ἀριθ. 4) ἔγγραφο τοῦ διοικητῆ τῆς Φθιώτιδας. Στὴν πάνω ἀριστερῆ γωνία φέρει τὸν ἀριθμὸ 7550 καὶ ἐκδόθηκε στὴν Ἀταλάντη τὴν 1 Ἰουλίου 1839. Στὴν πάνω δεξιὰ γωνία, μὲ ἄλλο γραφικὸ χαρακτῆρα, γράφει: «ἐλήφθη τὴν 2α Ἰουλίου 1839». Στὸ τέλος ἔχει στρόγγυλη σφραγίδα, ποὺ στὴν περιφέρειά της γράφει: «ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΛΟΚΡΙΔΟΣ» (εἰκ. 6). Οἱ διαστάσεις τῆς κόλλας, ἢ ποιότητα τοῦ χαρτιοῦ καὶ ὁ γραφικὸς χαρακτῆρας εἶναι ἀκριβῶς ἴδια μὲ τὸ προηγούμενο ἔγγραφο. Τὸ διαβιβαστικὸ αὐτὸ θὰ ἦταν χωρὶς καμιά σημασία, ἂν δὲν μᾶς ἔδινε μιὰ πολὺ χρήσιμη καὶ σπουδαία πληροφορία. Μᾶς διασώζει τὰ ὀνόματα τῶν δυο μελῶν τῆς πρώτης Ἐπιτροπῆς τοῦ συνοικισμοῦ τῶν Μακεδόνων. Τὸ ἔγγραφο ἀπευθύνεται σ' αὐτούς. Μαθαίνουμε λοιπὸν ὅτι ἡ πρώτη Ἐπιτροπὴ τῶν Μακεδόνων προσφύγων ἀποτελοῦνταν ἀπὸ τὸ Δ. (Δημήτριος;) Κοκκαλιώτη καὶ τὸν Π. (Παναγιώτη) Π. Ναοῦ¹. Οἱ δυο αὐτοὶ

1. Ἀπὸ τὴ διμελῆ αὕτη Ἐπιτροπὴ τῶν Μακεδόνων, ὁ Δ. Κοκκαλιώτης μᾶς εἶναι ἄγνωστος ἀπὸ ἄλλη πηγὴ, ἀπ' ὅσα τοῦλάχιστον γνωρίζουμε. Ὁ Παναγιώτης Ναοῦ φαίνεται

Μακεδόνες ἔκαναν τὸν τόσο μεγάλο καὶ σκληρὸ ἀγώνα γιὰ νὰ πετύχουν τὴ μόνιμη ἐγκατάσταση τῶν κατατρεγμένων καὶ βασανισμένων μακεδονικῶν οἰκογενειῶν, τὴν ἐξασφάλιση μόνιμης στέγης, ἰδιόκτητης καλλιεργήσιμης γῆς καὶ τὴν ἴδρυση δικοῦ τους Δήμου. Ἀπὸ τὴν ὅλη διατύπωση τοῦ ἐγγρά-

Εἰκ. 5. Τὸ νεκροταφεῖο τῶν Μακεδόνων στὴν Ἐνω Πέλλα, ὅπου βρίσκονται θαμμένοι οἱ ἥρωες Καρατσαῖοι, Λαζαῖοι, Βλαχαβαῖοι, Δουμπιώτηδες, Ὀλύμπιοι κ.ἄ.

φου πρέπει νὰ θεωρηθεῖ σίγουρο καὶ βέβαιο ὅτι δὲν ὑπῆρχαν ἄλλα μέλη στὴν Ἐπιτροπῇ, ἐκτὸς ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δύο¹.

ὅτι ἦταν ἐξυπνος καὶ δραστήριος καὶ οἱ Μακεδόνες πρόσφυγες τὸν περιέβαλλαν μὲ μεγάλη ἐκτίμηση καὶ ἀγάπη, γιὰτὶ μᾶς εἶναι γνωστὸς καὶ ἀπὸ ἄλλα ἐπίσημα ἔγγραφα. Ἀναφέρεται σὰν ἐπίσημος ἀντιπρόσωπος τῶν προσφύγων τῆς Νάουσας στὶς Ἐθνοσυνελεύσεις, ποὺ ἔγιναν στὸ Ἄργος καὶ στὸ Ναύπλιο. Γιὰ πρώτη φορὰ τὸν συναντοῦμε νὰ παίρνει μέρος στὴ Β' προκαταρκτικῇ συνεδρίαση τῶν ἀντιπροσώπων, ποὺ ἔγινε στὸ Ἄργος στὶς 6 Δεκεμβρίου 1831 (Ἀρχεῖα Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας, τ. 5, σ. 315). Στὴ συνέχεια πῆρε μέρος στὴν ΚΓ', ΚΔ' καὶ στὴ ΛΓ', συνεδρίαση τῆς Ε' Ἐθνοσυνελεύσεως (22-1-1832, 23-1-1832 καὶ 4-2-1835 ἀντιστοιχῶς) καὶ ὑπόγραψε τὰ Α', Β', Γ' καὶ Δ' ψηφίσματα ποὺ ἔκανε ἡ Ε' Ἐθνοσυνέλευση στὶς 8-12-1831 στὸ Ἄργος τὸ Δεκέμβριο τοῦ 1831 καὶ στὶς 4-1-1832 στὸ Ναύπλιο (βλέπε Ἀρχεῖα Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας, τ. 5, σ. 60, 63, 85, 199 καὶ Ἀ π. Β α κ α λ ο π ο ὑ λ ο υ, Πρόσφυγες..., ὁ.π., σ. 152).

1. Στὸ Πρωτόκολλο τῆς 20ῆς Αὐγούστου 1845, ποὺ δημοσίευσσε ὁ κ. Γεώργιος Χιοῦνιδης, Ἔγγραφα τῆς Ἱστορίας τῆς Μακεδονίας κατὰ τὴν τουρκοκρατίαν, «Μακεδονικά»

6. Το έκτο έγγραφο είναι αντίγραφο του υπομνήματος που έκανε η Κοινότητα της Άνω Πέλλας στις 20 Μαΐου 1915 προς το Διοικητικό Δικαστήριο της Λαμίας για την εκδίκαση της προσφυγής κατά της Κοινότητας Άταλάντης, η οποία πρωτοδίκως είχε κατορθώσει να συμπεριλάβει στη δικαιοδοσία της όλα τα γύρω κτήματα (άκομα και τόν άμπελόνα των Μακεδόνων) του τέως Δήμου Νέας Πέλλας.

Το αντίγραφο αυτό είναι γραμμένο σε 8 κόλλες αναφορής μόνο στη μία σελίδα και χωρίζεται σε 16 παραγράφους. Τα γράμματα, γραμμένα με μαύρη μελάνη, δεν είναι πολύ καλλιγραφικά, αλλά διαβάζονται σχετικά εύκολα. Όρθογραφικά λάθη δεν έχει. Η σπουδαιότητα του εγγράφου αυτού είναι μεγάλη, γιατί δεν άποτελεί για τόν ιστορικό έρευνήτη μία τυπική προσφυγή άδικημένων πολιτών στο Διοικητικό Δικαστήριο ή ένα άπλο δικαστικό έγγραφο, αλλά περιέχει, έστω και περιληπτικά, την ιστορία του οικισμού των Μακεδόνων. Οί πληροφορίες που μάς δίνει είναι πολλές και σπουδαίες. Συγκεκριμένα, από το έγγραφο αυτό μαθαίνουμε: α) Για την ίδρυση της «Νέας Πέλλης» και τη μόνημη έγκατάσταση σ' αυτή των άπογόνων των Λαζαίων, των Βλαχαβαίων, του Νικοτσάρα κ.ά. β.) Ότι το Βασ. Διάταγμα που εκδόθηκε στις 24 Άπριλίου 1837 (τό όρθό είναι στις 25, βλέπε έγγραφο ύπ' αριθ. 3) και πρόβλεπε την ίδρυση και τό σχηματισμό ξεχωριστού Δήμου και τόν προσδιορισμό των φυσικών όριών του, δεν εφαρμόστηκε άμέσως, αλλά με καθυστέρηση μίας δλόκληρης δεκαετίας. Η καθυστέρηση αυτή έγινε για άγνωστους λόγους. γ) Ότι ό οικισμός στη «Σκάλα Άταλάντη» (ή μετέπειτα Κάτω Πέλλα) δημιουργήθηκε μετά την ίδρυση της Άνω Πέλλας. δ) Ότι οί Μακεδόνες επιδόθηκαν με ζήλο στα θαλασσινά επαγγέλματα και κατόρθωσαν μέσα σε λίγα χρόνια να παρουσιάσουν έντυπωσιακή οικονομική πρόοδο. ε) Ότι ό Δήμος Άταλάντης συστήθηκε πριν από τό 1848. στ) Ότι ή Άνω Πέλλα δεν είχε άγροτική περιφέρεια και ότι τά όριά της έφταναν μόνο σε άκτίνα 500 μέτρων από τόν οικισμό. ζ) Ότι ό τρομερός σεισμός του 1894 κατέστρεψε και έρήμωσε έντελώς την Κάτω Πέλλα και οί κάτοικοι που έπέ-

14 (1974)92, 93, 94, συναντούμε 5μελή Έπιτροπή των Μακεδόνων, στην όποία όμως δεν αναφέρονται τά όνόματα του Κοκκαλιώτη και του Ναούμ. Στις υπόλοιπες ύπογραφές ύπάρχουν βέβαια αυτά τά επώνυμα, αλλά δεν ταιριάζουν τά μικρά τους όνόματα. Προφανώς θά πρόκειται για συγγενικά τους πρόσωπα. Δεν πρέπει επομένως να άποκλεισθούν οι έξής εκδοχές: α) ότι αρχικά ή Έπιτροπή ήταν διμελής και άργότερα (μετά τό 1840), στη συνέχεια των άγώνων που έκαναν οί Μακεδόνες για την όριστική άποκατάστασή τους, καθώς έβλεπαν να μη πραγματοποιείται ή ίδρυση του Δήμου τους και να μη εκτελείται τό Βασίλικό Διάταγμα του 1835, να έγινε πενταμελής· β) ότι οί Κοκκαλιώτης και Παναγιώτης Ναούμ πέθαναν στο διάστημα των 9 χρόνων (1 Ιουλίου 1839-25 Αύγουστου 1848), τό όποιο χωρίζει τά δυό έγγραφα (τό ύπ' αριθμ. 4 της έργασίας μας και τό παραπάνω Πρώτο-κόλλο).

ζησαν εγκατέλειψαν όριστικά από τότε τον οικισμό αυτό. η) "Ότι ή "Άνω Πέλλα έγινε πρωτεύουσα του Δήμου στις 5 Μαρτίου 1906. θ) "Ότι το 1915 οι κάτοικοι της Νέας Πέλλας ήταν περίπου 1.000 και είχαν δικό τους δημοτικό σχολείο. ι) "Ότι στις 29 Αυγούστου 1912 καταργήθηκε ό Δήμος Νέας Πέλλας και ό οικισμός αναγνωρίστηκε σαν ξεχωριστή Κοινότητα. ια) "Ότι τό κληροδόστημα του άειμνήστου, μεγάλου εϋεργέτη βαρόνου Κων/νου Βέλιου (άπό τη Βλάστη Κοζάνης), για να σπουδάξουν δωρεάν άριστοι Μακεδόνες μαθητές, ήταν 30.000 άργυρά φιορίνια. ιβ) "Ότι τό 1915 οι Μακεδόνες κτηνοτρόφοι είχαν κοπάδια με 5.000 γιδοπρόβατα.

7. Τ ό ξ β δ ο ο ε γ γ ρ α φ ο είναι σχέδιο άναφορής που έκαναν οι κάτοικοι της Άνω και Κάτω Πέλλας προς την Κυβέρνηση, για να διαμαρτυρηθούν επειδή ή "Άνω Πέλλα, δέν αναγνωριζόταν σαν Κοινότητα, πάρόλο που είχε όλες τις τυπικές και οϋσιαστικές προϋποθέσεις που πρόβλεπε ό σχετικός νόμος. Η άναφορά αυτή είναι γραμμένη σε δυό φύλλα κόλλας άναφορής, αλλά πουθενά δέν γράφει τη χρονολογία συντάξεώς της. "Άν όμως λάβουμε ύπόψη μας τό ύπ' άριθ. 6, παρ. 9, έγγραφο, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι γράφτηκε γύρω στα 1912 και ίσως ή άναφορά αυτή να έγινε ή αίτία να έκδοθει τό Βασιλικό Διάταγμα στις 29 Αυγούστου 1912, τό όποιο άναγνώριζε την "Άνω και Κάτω Πέλλα σαν ξεχωριστή Κοινότητα.

Τό άχρονολόγητο αυτό έγγραφο (σχέδιο άναφορής) είναι γραμμένο με εϋανάγνωστα γράμματα, δίχως όρθογραφικά λάθη. Τό μόνο χρήσιμο στοιχείο που προκύπτει άπ' αυτό είναι τό γεγονός ότι οι πρόσφυγες Μακεδόνες ήθελαν να έχουν πάντοτε δική τους, άνεξάρτητη Κοινότητα. Με τον τρόπο αυτό πίστευαν πώς διατηρούν ζωντανή την ιστορική τους παράδοση και πώς τιμούν τους ήρωικούς προγόνους των και τους μακροχρόνιους και σκληρούς άγώνες που είχαν κάνει, για να δημιουργήσουν μιá νέα πατρίδα και να άποκτήσουν δική τους στέγη και περιουσία.

8. Τ ό δ γ δ ο ο ε γ γ ρ α φ ο είναι προφανώς ένα μέρος άπό σχέδιο έγγράφου (άναφορής ή ύπομνήματος) που υπέβαλαν οι Μακεδόνες της Νέας Πέλλας προς την Κυβέρνηση, άναφέροντας τους λόγους για τους όποιους ήταν άπαραίτητη ή δημιουργία ξεχωριστής Κοινότητας στη Νέα Πέλλα. Είναι γραμμένο σε δυό φύλλα κόλλας άναφορής, με άρκετά καλλιγραφικά και εϋανάγνωστα γράμματα, δίχως όρθογραφικά λάθη. Δέν γράφει κι αυτό τη χρονολογία της συντάξεώς του, αλλά άπό τό περιεχόμενο προκύπτει ότι γράφτηκε μετά τό 1916. Με τό έγγραφο αυτό οι Μακεδόνες επεδίωκαν σίγουρα τη μη ύπαγωγή του οικισμού τους στο Δήμο Άταλάντης και τη διατή-

ρηση τῆς παλιᾶς, ἀνεξάρτητης Κοινότητος τους. Οἱ λόγοι ποὺ ἐπικαλοῦνται μᾶς πείθουν ἀπόλυτα γιὰ τὴν ἐπιδίωξή τους αὐτῇ¹.

Ἡ σπουδαιότητα τοῦ ἐγγράφου αὐτοῦ συνίσταται στὸ γεγονός ὅτι μᾶς πληροφορεῖ: α) Ὅτι ἡ Νέα Πέλλα γύρω στὰ 1920 ἐξακολουθοῦσε νὰ ἔχει 1.000 περίπου κατοίκους. β) Ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Βασιλικὸ Διάταγμα τοῦ 1835 (ἀριθ. 1) ἐκδόθηκε στίς 23 Σεπτεμβρίου 1839 καὶ ἀπόφαση τῆς Βασιλικῆς Γραμματείας, ποὺ ἀναφερόταν στὴ δημιουργία τῆς Νέας Πέλλας καὶ τὴν ἀποκατάσταση τῶν Μακεδόνων. γ) Ὅτι τὸ Βέλειο κληροδότημα τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἔφτανε τὶς 340.000 δραχμές, ποσὸν ἀρκετὰ σεβαστό. δ) Ὅτι μὲ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 3509 Βασιλικὸ Διάταγμα, ποὺ ἐκδόθηκε στίς 22 Δεκεμβρίου 1841, ἡ βιβλιοθήκη τοῦ βαρόνου Βέλιου παραχωροῦνταν στὴ Νέα Πέλλα. Ὅπως ὁμως εἶναι γνωστὸ, ἡ βιβλιοθήκη τελικὰ παρέμεινε στὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη Ἀθηνῶν, ὅπου βρίσκεται καὶ σήμερα².

9. Τὸ ἔ ν α τ ο ἔ γ γ ρ α φ ο εἶναι ἀκριβὲς ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' ἀριθμ. 297 (19 Σεπτεμβρίου 1920) ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Λαμίας, ἡ ὁποία ἀφορᾷ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου τῆς Κοινότητος Νέας Πέλλας. Ἀπὸ τὴν ἀπόφαση αὐτὴ μαθαίνουμε: α) Τὴ διαγραφή τοῦ Κόκκινου Δημητρίου τοῦ Ἀθανασίου μὲ τὴ δικαιολογία ὅτι -εἶχε ἐγκατασταθεῖ μόνιμα στὸν Πειραιά. β) Τὴ διαγραφή 8 ἀρρένων τῆς Νέας Πέλλας, ἐπειδὴ εἶχαν πεθάνει. γ) Τὴν ἐγγραφὴ 34 ἀρρένων Μακεδόνων καὶ 61 ἀρρένων προσφύγων ποὺ εἶχαν ἐγκατασταθεῖ μόνιμα στὴ Νέα Πέλλα. Ἡ δικαστικὴ αὐτὴ ἀπόφαση εἶναι γραμμὴν σὲ 4 φύλλα κόλλας ἀναφορᾶς μὲ ἀρκετὰ καλλιγραφικὰ καὶ εὐανάγνωστα γράμματα. Θεωρήσαμε χρήσιμη τὴ δημοσίευσή της: α) ἐπειδὴ περιλαμβάνει τὰ ὀνόματα τῶν ἐκλογέων προσφύγων ποὺ ἐγκαταστάθηκαν μόνιμα στὴ Νέα Πέλλα. Τὸ γεγονός τῆς ἐγκαταστάσεως προσφύγων στὸν οἰκισμὸ τῶν Μακεδόνων νομίζουμε ὅτι εἶναι ἐνδιαφέρον, δὲν γνωρίζουμε ὁμως ἀπὸ ποῦ προέρχονταν αὐτοὶ οἱ πρόσφυγες καὶ πότε ἀκριβῶς ἐγκαταστάθηκαν στὴ Νέα Πέλλα. Ἀπὸ τὰ ἐπώνυμά τους, ποὺ τελειῶνουν σὲ -ίδης, -άδης, ὑποθέτουμε ὅτι ἦταν Μικρασιάτες καὶ θὰ πρέπει νὰ κατέφυγαν στὴ Νέα Πέλλα μετὰ τὸ 1912. β) Ἐπειδὴ μᾶς πληροφορεῖ τὸ ἔτος διαγραφῆς τῶν 8 Μακεδόνων ποὺ εἶχαν πεθάνει τὴ χρονιά 1919-1920.

1. Τὸ γεγονός αὐτὸ μᾶς τὸ ἐπιβεβαίωσε καὶ ὁ δικηγόρος τῆς Λαμίας κ. Κώστας Ἀβραάμ, Μακεδόνας ἀπὸ τὴ Νέα Πέλλα, ὁ ὁποῖος θυμᾶται ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Νέας Πέλλας ἔκαναν μεγάλους ἀγῶνες καὶ πολλὰ προσπάθειες μέχρι τὸ 1940 νὰ ἀποσπαστοῦν ἀπὸ τὸ Δῆμο Ἀταλάντης καὶ νὰ ἀναγνωρίσουν τὸν οἰκισμὸ τους σὰν ξεχωριστὴ Κοινότητα.

2. Ἀ π. Β α κ α λ ο π ο ὕ λ ο υ, Πρόσφυγες..., ὁ.π., σ. 171. Ἰ ω ἄ ν ν α ς Κ ω τ σ ἄ κ η, Οἱ Μακεδόνες τῆς Στεριάς, ὁ.π., σ. 11, Μ ι χ. Κ α λ ι ν δ ε ρ η, Ὁ Βαρῶνος Κωνσταντίνος Βέλιος..., ὁ.π., σ. 46-47.

10. Τὸ δέκατο ἔγγραφο εἶναι πλήρης καὶ ἀναθεωρημένος ἐκλογικὸς κατάλογος τῆς Κοινότητος Νέας Πέλλας τοῦ ἔτους 1915. Δυστυχῶς περιλαμβάνει μόνο τοὺς ἄρρενες ἐνήλικες, ποὺ ἔχουν δικαίωμα ψήφου. Εἶναι τυπωμένος σὲ 7 φύλλα μὲ διαστάσεις 36 × 23 ἐκ. Τυπώθηκε στὰ τυπογραφεῖα τοῦ Κ. Ι. Μαυροειδῆ στὴ Λαμία. Περιλαμβάνει συνολικὰ 370 ἄρρενες σὲ ἀλφαβητικὴ σειρά. Σὲ κάθε σελίδα ὑπάρχουν 8 στήλες, στὶς ὁποῖες γράφονται: ὁ αὐξοντας ἀριθμὸς, τὸ ἐπώνυμο, τὸ ὄνομα, τὸ ὄνομα πατρὸς, ἢ ἡλικία, τὸ ἐπάγγελμα καὶ ὁ τόπος διαμονῆς τοῦ ἐκλογέα. Κρίναμε σκόπιμη καὶ χρήσιμη τὴ δημοσιεύσῃ του γιατί: α) Διασώζει ὅλους τοὺς ἐνήλικες ἄρρενες κατοίκους τῆς Νέας Πέλλας. β) Ἐχοντας σάν βάση τὰ ὑπ' ἀριθμ. 6 καὶ 8 ἔγγραφα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μαθαίνουμε ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Νέας Πέλλας εἶναι τὴν ἐποχὴ αὐτὴ (1912-1915) 1.000 περίπου ψυχές, μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ σύνθεσις τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ οἰκισμοῦ ἦταν 370 ἄρρενες καὶ 630 γυναικόπαιδα. γ) Μᾶς πληροφορεῖ τὴν ἡλικία τοῦ καθένα κι ἐπομένως μπορούμε νὰ ὑπολογίσουμε τὸ ἔτος γεννήσεώς τους. δ) Μαθαίνουμε ὅτι τὸ 1915 ζοῦσαν ἀκόμα στὴ Νέα Πέλλα πολλοὶ ἥρωες ἢ γιοὶ ἢ ἐγγόνια μεγάλων ἀγωνιστῶν καὶ ἡρώων, π.χ. ὁ Κων/νος Βλαχάβας τοῦ Εὐθυμίου, 80 χρονῶν, ὁ Διαμαντῆς Ἰωάννης τοῦ Διαμαντῆ, 66 χρονῶν, γιὸς τοῦ Διαμαντῆ Ὀλύμπιου, ὁ Δουμπιώτης Κοσμᾶς τοῦ Ἀστερίου, 80 χρονῶν, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ Ὀλύμπου τοῦ 1878, ὁ Καρατάσος Κων/νος τοῦ Δημητρίου 60 χρονῶν, ὁ ἀξιωματικὸς Λάζος Ἀλέξανδρος τοῦ Δήμου, 68 χρονῶν, δισέγγονος τοῦ ἑξαρχοῦ Λάζου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Λιόλιου Λάζου, ποὺ πιάστηκε αἰχμάλωτος τὸ 1813 καὶ κρεμάστηκε ἀπὸ τοὺς Τούρκους στὸ Σταυροδρόμι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Συρόπουλος Νικόλαος τοῦ Κων/νου κ.π.ἄ. ε) Μαθαίνουμε ὅτι τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ζοῦσαν περισσότεροι ἀπὸ 90 γέροντες, ἡλικίας 80-111 χρονῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ζήσει τὰ φοβερά, ἀλλὰ καὶ γεμάτα ἥρωισμὸ χρόνια τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς Χαλκιδικῆς, τῆς Νάουσας, τοῦ Ὀλύμπου, τοῦ 1854 καὶ τοῦ 1878, εἶχαν περάσει τίς στερεῆσεις τῆς προσφυγιάς, τὰ βάσανα τοῦ κατατρεγμοῦ, τίς περιπλανήσεις, τοὺς ἀγῶνες τῆς ἀποκαταστάσεώς τους κι ἐπομένως ἀποτελοῦσαν τὴν ἄγραφη, τὴ ζωντανὴ ἱστορία τῶν Μακεδόνων ἀγωνιστῶν. στ) Πληροφοροῦμαστε τὰ ἐπαγγέλματα, ποὺ ἀσκούσαν οἱ Μακεδόνες τῆς Νέας Πέλλας, στὶς ἀρχές τοῦ αἰῶνα μας.

Δημοσιεύουμε στὴ συνέχεια τὰ ἔγγραφα διατηρώντας τὴν ὀρθογραφίαν τῶν πρωτοτύπων.

Β'. ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

1

23.152

Ἔθων ἐλέω Θεοῦ Βασιλεὺς
τῆς Ἑλλάδος

Ἐπὶ τῇ ἀπὸ 12/24 Μαρτίου ἀναφορᾷ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀπεφασίσθη ὡς ἔπεται.

1

Οἱ Μακεδόνες ἐκείνοι, οἵτινες εἰσὶν ἤδη καταγεγραμμένοι εἰς τὸν κατάλογον τῶν Μακεδόνων ὅστις ἐπαρουσιάσθη ἤδη εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπὸ τῆν Ἐπιτροπὴν τῶν Μακεδόνων, καθὼς καὶ ἐκείνοι, οἵτινες θέλουσιν ἀναφερθῆ καὶ ἐγκαταταχθῆ ἐντὸς 4 μηνῶν, διὰ τὰ ἀποκατασταθῶσι καὶ οὗτοι εἰς Ἀταλάντην, ὅλοι οὔτοι θέλουσι παραπεμφθῆ εἰς τὸν Ἐπαρχὸν Ἀταλάντης, ἢ δὲ Ἀρχὴ αὐτῆ συνεννοουμένη μετὰ τοῦ Β(ασιλικῶ) Ἐφόρου, ὀφείλει νὰ παραχωρήσῃ εἰς τοὺς νέους ἀποίκους ἀκαλλιεργήτους μὲν ἀλλὰ καλλιεργησίμους γαίας καὶ οἰκόπεδα συμμόρφως μὲ τοὺς περὶ Πεταλιδίου(;) προσδιορισμοὺς καὶ διατάξεις.

2

Ἡ δὲ ἀναλογία παραχωρηθησομένων γαιῶν θέλει εἶναι προσδιωρισμένη ἀπὸ 30 ἕως 50 στρέμματα εἰς ἐκάστην δὲ οἰκογένειαν θέλει δοθῆ ἓν στρέμμα διὰ οἰκίαν καὶ κῆπον.

3

Θέλουσι ληφθῆ τὰ αὐτὰ μέτρα καὶ δι' ἐκείνους τοὺς Μακεδόνας, οἵτινες ἔχουσι δικαίωμα ἀξιώσεως εἰς τὸν ἀπὸ 20 Μαΐου Νόμον, μέχρι δευτέρας διαταγῆς, ὅποια λαμβάνοντες καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς μεχρυστότον προσδιορισθῶσιν αἱ ἀπαιτήσεις των διὰ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐπ' αὐτῶ τούτω διορισθείσης ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς.

4

σ. 2

Δὲν εἶνε δυνατόν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ δοθῆ Δάνειον |εἰς τοὺς μετανάστας.

5

Ὡς πρὸς δὲ τὴν περὶ οἰκοδομῆς καὶ χρήσεως οἶας δήποτε ξυλείαν καθὼς καὶ διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ὕλικῶν τῶν οἰκοδομῶν παρατέμπεται ἡ Γραμμα(ατεία) εἰς τὴν ἀρ. 1 τῆς ἀπὸ 20 Ὀκτωβρ(ίου) |1 Νοεμβρ(ίου) καὶ ἐπ' ἀριθ. 18389 Β(ασιλικῆν) Ἀπόφασιν, κατὰ συνέπειαν τῆς ὁποίας θέλουσιν ἐκδοθῆ ἀπὸ τὴν Γραμματείαν αἱ ἀνήκουσαι ὁδηγίαι.

6

Περὶ δὲ τῆς καταμετρήσεως τῶν νεωστὶ παραχωρηθέντων γαιῶν πρέπει νὰ ἀποσταλῆ παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς Γεωμέτρης εἰς Ἀταλάντην καὶ νὰ διαταχθῆ ὁ ἐκεῖ Ἐπαρχος περὶ τούτου τοῦ ἀντικειμένου, περὶ οὗ ἐγκρίνομεν τὴν ποσότητα τῶν 500 δραχμῶν ἐπιφυλαττομένων τακτικῶν ἀποδείξεων του.

7

Ἐξ αἰτίας δὲ τοῦ κατεπίγοντος τῆς ἐκτελέσεως τούτου τοῦ μέτρου, μᾶς φαίνεται περιττὴ ἡ ἀποστολὴ μᾶς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τῆς ποιότητος τῶν γαιῶν, διότι ἡμεῖς περιμένομεν ἀπὸ τὸν γνωστὸν ζῆλον καὶ τὴν ἀκριβῆ τῶν χρεῶν του ἐκτέλεσιν τῆς Βασιλικῆς Ἡμῶν Βουλῆσεως.

8

Θέλει γνωστοποιηθῆ ἡ ἡμετέρα βούλησις εἰς τὴν ἐνταῦθα εὐρισκομένην τῶν Μακεδόνων Ἐπιτροπῆν, καὶ νὰ προκληθῆ ν' ἀπέλθῃ ἀνυπερθέτως εἰς Ἀταλάντην πρὸς ταχεῖαν ἔναρξιν τῶν ἀναγκαίων προκαταρκτικῶν ἐργασιῶν.

Ἐξεδόθη ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαρτίου | 1 Ἀπριλίου 1835

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως ἡ Ἀντιβασιλεία
ὁ Κόμης Ἄρμανσπεργ. Κόβελ. Ἐἵδεκ
ἴσον τῷ πρωτοτόπῳ
Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαΐου 1835
ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γραμματεὺς
Ἰωάννης Κωλέτης

2

Περὶ Σχηματισμοῦ τοῦ χωρίου Σκάλας Β.Α. 19 Ὀκτωβρίου 1840.

Ἄρθ(ρον) 1. Ἀναγνωρίζομεν τὸ εἰς Σκάλαν τῆς Ἀταλάντης συστηθὲν χωριδίον ὡς ἀποικίαν καὶ διὰ τοῦτο ἐκάστη τῶν ἀποκατασταθεισῶν 43 οἰκογενειῶν θέλει λάβει δωρεάν 1300 Βασ(ιλικὸν) πῆχαις δι' οἰκόπεδον καὶ κῆπον.

Ἄρθ(ρον) 2. Αἱ προικοδοτήσεις τῶν οἰκογενειῶν τούτων θέλουσιν γίνεαι κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1835 Νόμου.

Περὶ σχηματισμοῦ Δήμου Νέας Πέλλης Βασ. Α. 27 Σεπτεμβρίου 1848.

Εἰς τὴν θέσιν Σκάλαν τῆς Ἀταλάντης σχηματίζεται δήμος τῶν Μακεδόνων ὑπὸ τὸ ὄνομα δήμος Νέας Πέλλης.

Βασ(ιλικὸν) Διάταγμα 25 Μαΐου 1916

ἀριθ. φύλλον Ἐφημερίδος (Κυβερνήσεως) Α' τεύχους 95

Περὶ μερικῆς ἀνακλήσεως Β. Διαταγμάτων.

Ἐχόντες ἐπ' ὄψιν τὸ ἄρθ(ρον) 2 τοῦ ΔΝΖ νόμου καὶ τὴν ἐπισυναφθεῖσαν

τῶ παρόντι αἰτιολογικῆν ἔκθεσιν τοῦ Ἡμ(ετέρου) ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑποουροῦ ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν.

Ἀνακαλοῦμεν τὰ ἀπὸ 29 Ἀγούστου δύο Βασιλικά (Διατάγματα, τὸ μὲν περὶ ἀναγνώσεως τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, τὸ δὲ περὶ προσαρτήσεως εἰς τοὺς Δήμους καὶ τὰς Κοινότητας τοῦ Νομοῦ Φθιωτιδοφωκίδος συνοικισμῶν τοῦ νομοῦ τούτου, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῶν ἀνεγνωρίσθη ὁ δῆθεν συνοικισμὸς Ἄνω Πέλλης ὡς ἰδία Κοινότης «Νέα ἢ Ἄνω Πέλλη» προσαρτήθησαν δὲ εἰς ταύτην οἱ συνοικισμοὶ Κάτω Πέλλη καὶ Ὀρμος Κάτω Πέλλης.

Συγχωνεύομεν πρὸς τὴν Κοινότητα Ἀταλάντης τὴν ἐν αὐτῷ συνοικίαν Ἄνω Πέλλη. Ἀναγνωρίζομεν ὡς ἰδίαν Κοινότητα ὑπὸ τὸ ὄνομα Νέα Πέλλη τὸν συνοικισμὸν Κάτω Πέλλη ἀποτελοῦντα ἔδρα τῆς Κοινότητος καὶ προσαρτῶμεν εἰς αὐτὴν τὸν συνοικισμὸν Ὀρμος Κάτω Πέλλης.

Ἀθῆναι 25 Μαΐου 1916

Ὁ Βασιλεὺς
Κ(ων)νος

Ὁ Ὑπουργὸς

3

ἐλήφθ(η) 22 Μαΐου 1837

Ἀριθ. 21.811

Ἀθῆναις 25 Ἀπριλίου /7 Μαΐου 1837

Ὅθον καὶ λ.π.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐνισχύσωμεν τῶν συνοικισμῶν τῶν ἐν Πέλλῃ τῆς Λοκρίδος Μακεδόνων κατ' αἴτησιν τῆς ἐπὶ τοῦ συνοικισμοῦ τούτου ἐπιτροπῆς καὶ ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Γραμματέως τῆς ἐπικρατείας ἀπὸ 12/24 Ἀπριλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάτομεν.

Ἴον νὰ σχηματισθῇ εἰς πέλλην Φθιώτιδος Δήμος τῶν Μακεδόνων καὶ νὰ προσδιορισθῇ ἡ περιφέρεια αὐτοῦ.

Ἰον νὰ ἀρχίσῃ ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐξ τοῖς % τῶν διὰ τὸ χρεωλύσιον τῶν παραχωρηθησομένων εἰς τοὺς συνοικισμένους Μακεδόνας Γαιῶν μετὰ τρία ἔτη, ἀφ' ἧς ἡμέρας παραλάβῃ ἕκαστος τὴν προσδιορισθησομένην εἰς αὐτὸν μερίδα, ἀντὶ δὲ τῶν τρία τοῖς % διὰ τὸν φόρον τῆς Γῆς ταύτης ἡμποροῦν νὰ πληρῶσιν τὸ ἀπλοῦν Δέκατον ἐκ τῶν προϊόντων.

Ἰον νὰ παραταθῇ ἐν ἔτος ἀκόμη ἡ ἀτέλεια ἐπὶ τῆς ξυλίας τῆς εἰσαγομένης διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῶν ἐν Πέλλῃ οἰκημάτων τῶν Μακεδόνων

Ἀθῆναι 25 Ἀπριλίου /7 Μαΐου 1837

Ὅθον

Ἀριθ. 3402

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Ἐν Λαμία τὴν 26ην Ἰουλίου
1839

Ὁ Διοικητὴς Φθιώτιδος

Πρὸς τὸν ὑποδιοικητὴν Λοκρίδος

Κατὰ συνέπειαν τῆς ἐπ' ἀρ. 5965 Π.Ε. Διαταγῆς τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Β. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας, προσκαλεῖσθε, Κύριε ὑποδιοικητά, νὰ κοινοποιήσγη εἰς τοὺς κατοίκους Ἀταλάντης εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 5/17 8/βρίου 1838 πρὸς τὴν Α.Μ. ἀναφορᾶς των περὶ τοῦ εἰς Νέαν Πέλλην Συνουκισμοῦ, ὅτι:

Α) Οἱ ἐν Νέα Πέλλῃ Μακεδόνες ἤμποροῦν νὰ σχημοτίσων Δῆμο ἰδιαίτερον, ἂν τοὺς συμφέρη, ἀφ' οὗ μάλιστα ἔχον τὴν ἐπὶ τούτῳ Βασιλικὴν ἄδειαν ἄλλὰ

Β) οὐδὲν τῶν, εἰς τὸν Δῆμον Ἀταλάντης, συμπεριλαμβανομένων χωρίων ἤμπορεῖ ν' ἀποσπασθῆ ἑκείθεν διὰ νὰ συσσωματωθῆ μὲ τὸν Δῆμον Νέας Πέλλης, διότι δὲν δύνανται καμμία Κοινότης νὰ κάμη τοιαύτην ἀπαίτησιν ἐπὶ τῷ ἀπλῷ λόγῳ τῆς ἀξίσεως τῶν ἐσόδων των. Αἴτησις τοιαύτη γίνεται μόνον ἀπὸ τὰ ἀπαρτίζοντα διὰ τὸ συμφέρον των Δῆμον τινὰ χωρία καὶ τότε πάλιν πρέπει πρὸ πάντων νὰ ζητηθῆ ἡ γνώμη τῆς ἀποχωρισθησομένης κοινότητος (ᾄρα ἀρθρ. 8.203 περὶ Δήμων Νόμον).

Προσκαλεῖσθε προσέτι νὰ κοινοποιήσγη τὴν ἀπόφασιν ταύτην καὶ εἰς τοὺς Μακεδόνες.

Ὁ Διοικητὴς
Π. ΛοιδορίκηςὉ Γραμματεὺς
Κ. Π. ΜπουζᾶςἈριθ. 7550/1254
τὴν 1 Ἰουλίου 1839
ἐν Ἀταλάντῃἐλήφθη τὴν 2 Ἰουλίου 1839¹Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος
Ὁ ὑποδιοικητὴς Λοκρίδος

Πρὸς τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ Συνουκισμοῦ τῶν Μακεδόνων Ἐπιτροπῆς κ.κ. Α. Κοκκαλιώτην καὶ Π. Π. Ναοῦμ.

Σᾶς κοινοποιεῖται ἐν ὀπισθογράφῳ ἡ γενομένη ἀπάντησις εἰς τοὺς Ἀταλαντεῖς ἐπὶ τῆς πρὸς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα ἀναφορᾶς των (ἀπὸ 5/17/8βρίου

1. Μὲ ἄλλο γραφικὸ χαρακτῆρα.

π.ε.) διὰ νὰ κάμετε γνωστὸν τὸ ἐμπειροχόμενον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Μακεδόνας.

.....
 Ὁ ὑποδιοικήτης
 σφραγίδα καὶ ὑπογραφή (δυσανάγνωστη)
 Ὁ Γραμματεὺς
 Β. Α. Ταγκόπουλος

6

Ἐπόμνημα
 τῆς Κοινότητος Ἐνω Πέλλης ἢ Νέας Πέλλης
 Πρὸς

τὸ Διοικητικὸν Δικαστήριον ἐπὶ τῆς ἐκδικάσεως
 τῶν προσφυγῶν τῶν Κοινοτήτων

1. Εἶναι ἐκ τῆς ἱστορίας γνωστὸν ὅτι διαρκούσης τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανστάσεως μεγίστως συνέβαλλον εἰς τὸν ὑπὲρ Ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα καὶ Μακεδόνες πολεμισταὶ ἢ ναυμάχοι, δρᾶσαντες κυρίως ἐν τῇ ἐλευθερωθείσῃ γωνίᾳ τῆς Ἑλλην. Χερσονήσου.

2. Περαιωθέντος τοῦ ἀγῶνος καὶ ἐλευθερωθέντος μικροῦ μόνον τμήματος τῆς Ἑλλην. Γῆς, δὲν ἦτο, βεβαίως, δυνατόν οἱ Ἐπαναστάται Μακεδόνες ὄπλαρχηγοὶ καὶ οἱ ὁπαδοὶ των νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν μὴ ἐλευθερωθείσαν τότε Μακεδονίαν, διότι ἀνέμενεν ἐκεῖ αὐτοὺς καὶ πρὸ παντὸς τὰς οἰκογενείας τὸν ἠδυσώπητος τουρκικὴ ἐκδίκησις. Παρέστη λοιπὸν ἀνάγκη ἐγκαταστάσεως ἐν τῇ ἐλευθερωθείσῃ γωνίᾳ τῆς Ἑλλην. Γῆς τῶν Μακεδόνων τούτων, ἐν οἷς οἱ ἀπόγονοι τῶν Λαζαίων, Βλαχαβαίων Νικου-Τσάρα κ.λ.π.

3. Ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Ὀθων, ἐπιταχόνων τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου τούτου ζητήματος, ἠεδόκησε τότε νὰ ἀμείψῃ κατὰ τὸ δυνατόν τὸν πατριωτισμὸν τῶν ζητούντων προστασίαν Μακεδόνων καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Μαρτίου 1835 Βασιλ. Διατάγματος διέταξε τὴν ἐγκατάστασιν αὐτῶν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Ἀταλάντης καὶ δὴ ἐπὶ τῆς ἐρήμης τότε τουρκικῆς συνοικίας τῆς πόλεως Ἀταλάντης, τοῦ «Τουρκομαχαλά», ὅστις ἐκτείνετο δυτικῶς τῆς Ἀταλάντης καὶ εἰς τινα ἀπὸ τῆς κυρίως πόλεως ἀπόστασιν. (σὺδ περιθώριον τῆς κόλλας ὑπάρχει παραπομπὴ μὲ ἓνα σταυρὸ καὶ γράφει: ὅ(ρα) τὸ Διατ. Δηλιγιάννη-Ζηροπούλου Ἐπορυγεῖον τῶν ἐσωτερικῶν σελ. 324)). Παρεχωρήθησαν τότε πρὸς ἐγκατάστασιν εἰς ἕκαστον ἄποικον ἓν στρέμ. δι' οἰκίαν καὶ κῆπον καὶ πεντήκοντα στρέμ. καλλιεργησίμου γῆς, καὶ τὰ μὲν οἰκόπεδα ἀπετέλεσαν, ἐπὶ τῇ σ. 2 βάσει ἐγκριθέντος σχεδίου, τὸν συνοικισμὸν τῶν Μακεδόνων, ὅστις ὀνομάσθη «Πέλλα» αἱ δὲ καλλιεργησῖμοι γαῖαι τὸν ἀπέναντι αὐτῆς θαυμασίον ἐλαιῶνα ὀνομαζόμενον μέχρι σήμερον («κηπόπεδα Μακεδόνων»).

4. Ἡ πλήρης ὁμοιογένεια τοῦ καταρτισθέντος τούτου συνοικισμοῦ ἐπὶ τοῦ «τουρκομαχαλά» τῆς Ἀταλάντης ἀπῆρτε δικαίως καὶ τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν,

τὴν ἀνάγκην δὲ ταύτην ἀνεγνώρισε τότε καὶ ἡ φιλόστοργος Κυβέρνησις τοῦ αἰμνήστου Βασιλ. Ὁθωνος καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1837 Βασιλ. Διατάγματος (ματος) ἐδόθη διαταγή «Νὰ σχηματισθῆ εἰς Πέλλην ἰδιαίτερος Δήμος τῶν Μακεδόνων καὶ νὰ προσδιορισθῆ ἡ περιφερέϊά του» (παραπομπή με ἓνα σταυρὸ στὸ περιθώριο, ὅπου γράφει: ὄρ(α) τὸ Διατ. Δηλιγιάννη-Ζηροπούλου «τὸ Ὑπουργεῖον ἐσωτερικῶν σελ. 326), ἂν καὶ ἡ ἐπέλευσις τοῦ Διατ. τούτου ἀνεβλήθη, ἀγνωστον διατί, ἐπὶ δολόκληρον δεκαετίαν (ὄρ. κατωτέρω παράγραφος 6).

5. Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ προοδευτικοὶ Μακεδόνες ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω ἀναφερομένου συνοικισμοῦ των ἴδρσαν καὶ ἄλλον συνοικισμόν εἰς τὴν Σκάλαν (παρὰλίαν) τῆς Ἀταλάντης, ἔνθα ἐγκατεστάθησαν τότε 43 οἰκογένεια θαλασσίων ἐπαγγελματιῶν καὶ ἐντὸς ἐλαχίστων ἐτῶν ἤρθισε τόσον ὁ συνοικισμὸς, ὥστε ἡ Κυβέρνησις ἀνεγνώρισε καὶ τὸν συνοικισμόν τοῦτον ὡς ἀποικίαν Μακεδόνων διὰ τοῦ ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1840 Βασιλ. Διατάγματος καὶ παρεχώρησεν εἰς τοὺς ἐκεῖ ἐγκατασταθέντας 1.300 τετραγωνικοὺς β(ασιλικοὺς) πῆχεις γῆς ἐκάστῳ δι' οἰκόπεδον καὶ κῆπον. (παραπομπή καὶ πάλι με σταυρὸ στὸ περιθώριο, ὅπου γράφει: ὄρ(α) τὸ Διατ. Δηλιγιάννη-Ζηροπούλου Ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν σελ. 327). Ὠνομάσθη δὲ τὸ χωρίον τοῦτο «Κάτω Πέλλα» κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν προσσταθέντα παρὰ τὴν Ἀταλάντην συνοικισμόν ὅστις ὠνομάσθη «Ἄνω Πέλλα».

6. Τέλος πραγματοποιεῖται καὶ ἡ περὶ συστάσεως ἰδίου δήμου ἐπιθυμία τῶν Μακεδόνων μετὰ τινα ἔτη καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου 1848 Βασ. Διατ. «εἰς τὴν θέσιν Σκάλαν τῆς Ἀταλάντης σχηματίζεται δήμος τῶν Μακεδόνων ὑπὸ τὸ ὄνομα (Δῆμος Νέας Πέλλης) τοῦ ὁποῖου πρωτεύουσα ὠρίσθη ἡ σ. 3 «Κάτω Πέλλα» (Σκάλα), ὑπήχθη δὲ εἰς τὸν Δῆμον τοῦτον καὶ ὁ προσστα|θεῖς, ὡς εἴρηται, συνοικισμὸς «Ἄνω Πέλλα» (ὄρ(α) τὸ Διατ. Δηλιγιάννη-Ζηροπούλου Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν σελ. 326 σημ. 2). Οὕτως ἐπειδὴ ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε συστηθῆ καὶ ὁ Δῆμος Ἀταλάντης καὶ δὴ εἶχε καθορισθῆ καὶ ἡ περιφέρεια αὐτοῦ, κατέστη δυσχερὴς ὁ καθορισμὸς τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου Νέας Πέλλης κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ συμπεριλάβῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀγροτικῆς περιφερείας του καὶ τὸν συνοικισμόν «Νέα Πέλλα» καὶ ἔνεκα τοῦ λόγου τούτου ὁ συνοικισμὸς οὗτος ἔμεινεν ἐκτὸς τῆς ἀγροτικῆς περιφερείας τοῦ Δήμου Νέας Πέλλης, μολονότι ἀναπόσπαστον τμῆμα αὐτοῦ, ὡς εἴρηται, καὶ μάλιστα πρωτεύουσα αὐτοῦ κατόπιν. (παραπομπή στὸ περιθώριο τῆς κόλλας, ὅπου γράφει: ὄρ. κατωτέρω παράγραφος 8). Οὕτω λοιπὸν ὁ Δῆμος Ν. Πέλλης ἀποτελεῖτο ἀπὸ τὴν «Κάτω Πέλλην» με ἀγροτικὴν τινα περιφέρειαν καὶ ἀπὸ τὴν «Ἄνω Πέλλην» με χωριστὴν καὶ ἀστικὴν μόνον περιφέρειαν (δηλ. τὸ ἐγκεκομμένον σχέδιόν της καὶ ἀκτῖνα 500 μετρ.).

7. Ἄλλ' ἐνῶ οὕτω ἤκμαζε ὁ Δῆμος Ν. Πέλλης, τρομεροὶ σεισμοὶ ἐπισυμβάντες κατ' Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1894 κατέστρεψαν ἐκ θεμελιῶν τὸ χωρίον

«Κάτω Πέλλα» διότι ὄχι μόνον πᾶσαι αἱ οἰκίαι του κατέρρευσαν, ἀλλὰ, λόγω καθιζήσεως τοῦ ἐδάφους, πάντα τὰ λιμενικά ἔργα ἀξίας 150 χιλ. δραχμῶν, ἡ ἐκκλησία, τὸ νεκροταφεῖον καὶ πλείσται οἰκίαι κατακλύθησαν ὑπὸ τῆς θαλάσσης, λόγω δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ τούτου καὶ ἀπέρρατα ἔλη ἐσχηματίσθησαν, ὥστε νὰ μὴν εἶναι δυνατὸν νὰ ζήσῃ ἄνθρωπος εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Ἦτο λοιπὸν ἐπόμενον νὰ ἐρημωθῇ τὸ χωρίον τοῦτο καὶ πάντες οἱ ἐπιζήσαντες κάτοικοι αὐτοῦ μετοικήσαντες ἐγκατεστάθησαν ἐν «Ἄνω Πέλλῃ» ὥστε ἐκ τῶν τόσων οἰκογενειῶν τοῦ χωρίου οὐδεμία κατοικεῖ πλέον ἐκεῖ, πλὴν λεμβούχων τιῶν.

σ. 4

8. Ἡ ἐρήμωσις αὕτη τῆς πρωτευούσης τοῦ Δήμου Ν. Πέλλης | ἦτο φυσικὸν νὰ συνεπιφέρῃ καὶ τὴν μεταφορὰν τῆς πρωτευούσης τοῦ Δήμου, ἀφοῦ πλέον ὅλος ὁ πληθυσμὸς τοῦ Δήμου εἶχεν ἐγκατασταθῆ ἐν «Ἄνω Πέλλῃ» καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 5 Μαρτίου 1906 Βασιλ. Διατάγματος (μετετέθη ἡ πρωτεύουσα τοῦ Δήμου Νέας Πέλλης τῆς Ἐπαρχίας Λοκρῖδος ἀπὸ τοῦ χωρίου Κάτω Πέλλα εἰς τὸ χωρίον Ἄνω Πέλλα (δρ. Διατ. Ἐφημ. Κυβερν. 1906 ἀριθ. φύλλον 59, τεύχος Α'). Ὡστε ἀπὸ τοῦ ἔτους 1906 πρωτεύουσα τοῦ Δήμου Ν. Πέλλης ἦτο πλέον ἡ «Ἄνω Πέλλα».

9. Οὕτως εὗρε τὸν Δήμον Ν. Πέλλης ὁ Νόμος ΔΝΖ τοῦ 1912 περὶ συστάσεως δήμων καὶ Κοινοτήτων, κατὰ τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ ὁποῖου «συνοικισμοὶ στεροῦμενοι σχολεῖον στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως ἀποτελοῦσιν, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ κατοίκων, ἰδίαν κοινότητα ἐὰν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου τυγχάνουσιν ἔδρα δήμων ἢ κ.λ.π.». Ἡ Ἄνω Πέλλα ἔχει δημοτ(ικὸν) σχολεῖον καὶ περὶ τοὺς 1.000 κατοίκους, ἂν καὶ ἐκτὸς τούτου καὶ ἀνεξαρτήτως τούτου ἔπρεπε κατὰ τὸν Νόμον ὑποχρεωτικῶς (ἢ λέξι ὑπογραμμισμένη) νὰ γίνῃ Κοινότης, διότι ἦτο ἔδρα τοῦ δήμου Ν. Πέλλης (ἀνωτ. παράγραφος 8). Τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο, διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Αὐγούστου 1912 Βασιλ. Διατάγματος ἀνεγνωρίσθη ὡς Κοινότης, καθ' ὃ ἔδρα καταργουμένου δήμου, ἡ Ἄνω Πέλλα ἢ Νέα Πέλλα, διὰ ταυτοχρόνου δὲ Βασιλ. Διατ. οἱ συνοικισμοὶ Κάτω Πέλλα καὶ Ὀρμος Κάτω Πέλλης ὑπῆχθησαν εἰς τὴν Κοινότητα ταύτην.

10. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν δὲν ἔπρεπε κατὰ νομικὴν ἀνάγκην νὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς Κοινότης ἡ Ν. Πέλλα, συνέτρεχον πρὸς τοῦτο καὶ ἀτομικοὶ τινες—ἐπιτραπήτω ἢ ἔκφρασις—λόγοι, δι' οὓς ἐπεβάλλετο ἐν ἀνάγκῃ εἰς τὴν Σην Κυβέρνησιν ἢ ἀναγνώρισις αὕτη. Οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι οἱ ἐξῆς: α) Οἱ ἐν παραγράφῳ 1 καὶ 2 ἐκτεθέντες ἱστορικοὶ, εἰς οὓς προσθετόν καὶ τὸ γεγονός μῆς ἐνδόξου μάχης, ἦν διεξήγαγον παρὰ τὴν Ἀταλάντην (παραπομπὴ στὸ περιθώριον, πού γράφει: ἐν θέσει «Ἅγιος Ἰωάννης»), οἱ Μακεδόνες ὄπλαρχηγοὶ μετὰ τῶν ὁπαδῶν των κατὰ τῶν Τούρκων τῆς περιφερείας οὓς ἐξωλόθρευσαν (δρ. Ἱστορ. Ἑλλήν. Ἐπαναστ. Πολυζωίδου). β) λόγοι ἀποκλειστικῆς χρήσεως τοῦ ἐν τῷ συνοικισμῷ ρέοντος ὕδατος καὶ γ) λόγοι ἀναγόμενοι εἰς τὴν νομικὴν ὑπαρξιν τοῦ Βελλεῖου κληροδοτήματος, περὶ οὗ εἰδικώτερον ἐν τῇ ἀμέσως ἐπομένῃ παραγράφῳ 11.

σ. 5

11. Εἶναι πανελληνίως γνωστὴ (παραπομπὴ στὸ περιθώριον τῆς κόλλας

δπου γράφει: «ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1835 καὶ ἐν Βιέννῃ συνταχθεῖσα») ἡ διαθήκη τοῦ ἀειμνήστου Ἐυεργέτου καὶ Μεγάλου Μακεδόνα Κωνστ. Βελλίου Βαρώνου δι' ἧς οὗτος ἀφῆκε 30.000 φιορίνια ἀργυρᾷ διὰ τὰ σπουδάζοντα νεοὶ Μακεδόνες τὰ Ἑλλην. Γράμματα, τὰ ὁποῖα νὰ διδίδουν κατόπιν ἐπὶ ὠρισμένα ἔτη «εἰς τὴν πάσαι ποτὲ ἔνδοξον πατρίδα μας Μακεδονίαν». Διὰ τοῦτο ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1837 (μὴ λέξις δυσαναγνώστη) τῆς διαθήκης ταύτης διέταξεν ὁ ῥηθεὶς Μέγας Ἐυεργέτης, ὅπως οἱ διὰ τῶν χρημάτων του σπουδάζοντες νεοὶ λαμβάνονται ἐξ ἡμοσείας «ἐκ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ν. Πέλλης καὶ ἀπὸ τὰ μέρη τῆς ἀληθοῦς καὶ μητρὸς Μακεδονίας» καὶ τοῦτο διότι «ἐν Ἀθήναις διατρίβας» ἐπληροφόρηθη ὅτι οὐχὶ μόνον φαμίλλια Μακεδονικὰ ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ Νέα Πέλλα ὅπου καὶ δῆμος καὶ δημοαρχία Μακεδονικὴ ὑπάρχειν». «Ὄρισε δὲ προσέτι ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐκ Νέας Πέλλης νέων θέλει γίνεαι «παρὰ τοῦ ἐκεῖ δήμου μὲ ψήφους» (ὄρ. διαθήκην ἐν τεύχει κληροδοτημάτων Ὑπουργείου Ἐκκλ. σελ. 12 ἔκδ. 1902). Ἐκ τούτων δῆλον καθίσταται ὅτι ὁ τέως δῆμος Ν. Πέλλης, ὃν διεδέχθη ἡ ὁμώνυμος Κοινότης, ἐξ ὀλοκλήρου, εἶναι τετιμημένη δι' ὑψίστης σπουδαιότητος κληροδοτήματος, τοῦ ὁποίου κληροδοτήματος καθίσταται ἴσως ἀδύνατος ἡ ἐκτέλεσις ἐν ἡ περιπτώσει ἐκλείψει ἡ Κοινότης Ν. Πέλλης, τὸ Συμβούλιον τῆς ὁποίας καὶ μόνον ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ἀρμοδιότητα τῆς προτάσεως τῶν ὑποτροφῶν τοῦ κληροδοτήματος τούτου.

12. Οὕτω ἀναγνωρισθεῖσα ὡς Κοινότης ἡ Ἄνω Πέλλα ἔχει προφανῶς ἀπόλυτον ἀνάγκην ἀγροτικῆς περιφερείας, ἀφ' ἑνὸς μὲν πρὸς πορισμὸν τῶν ἀπαραίτητων διὰ τὴν διοίκησιν αὐτῆς ἐσόδων καὶ ἀφ' ἑτέρου —τὸ καὶ σπουδαιότερον— καὶ ἀνοικονόμητον ἄλλως—πρὸς βοσκὴν τῶν ποιμνίων τῶν δημοτῶν αὐτῆς. Εἶναι γνωστὸν ὅτι σχεδὸν πάντα τὰ ἔσοδα μιᾶς Κοινότητος προέρχονται ἐκ τῆς ἀγροτικῆς περιφερείας τῆς (δικαιώματα βοσκῆς, δικ. ἐπικαρπίας, φόρος ἀροτριῶντων κτηρῶν, φόρος ἐλαίου-ἐλαιῶν κ.λ.π.) καὶ ὅτι ἐλάχιστα εἶναι τὰ ἔσοδα αὐτῆς τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς ἀστικῆς περιφερείας (φόρος οἰκοδομῶν, ἐπιτηδευμάτων κ.λ.π.). Ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐν προκειμένῳ δέον νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν / σ. 6 ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ ἡ μεγίστης ὄντως καινοτομία τῶν νόμων περὶ κοινοτήτων, καθ' ἣν οἱ δημόται μιᾶς κοινότητος δὲν δύνανται νὰ βοσκήσωσι τὰ ζῶα αὐτῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑτέρας κοινότητος, τιμωρούμενοι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει διὰ φυλακίσεως μέχρις ἑξ μηνῶν καὶ προστίμου ὄρ. 5 δι' ἕκαστον παρανόμως βοσκήσαν ζῶον (ὄρ. νόμ. ΔΝΖ ἄρθρ. 20 ὡς ἐν καὶ 26). Ὅταν λοιπὸν δὲν ἀναγνωρισθῆ ἰδίᾳ ἀγροτικὴ περιφέρεια Ἄνω Πέλλης, ἡ Κοινότης αὐτῆς οὐ μόνον δὲν δύνανται νὰ πορισθῆ τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν διοίκησιν αὐτῆς ἔσοδα, ἀλλὰ καὶ τὰ ποίμνια τῶν δημοτῶν τῆς καταδικάζονται εἰς τὸν ἐξ ἀστικίας θάνατον ἀφοῦ κατὰ τὸν νόμον δὲν δύνανται νὰ βοσκήσωσι ἐντὸς περιφερείας ἑτέρας κοινότητος καὶ δι' ἧς γειτνιαζούσης Κοιν. Ἀταλάντης.

13. Ἐν τούτοις τὴν ἀνάγκην ταύτην (ἀνοτ. παράγ. 12) παρείδεν κατ' ἀθαιρέτον ὅλως τρόπον ἡ μειοψηφία τῆς πρωτοδικίου Ἐπιτροπῆς (Εἰρηνοδί-

κῆς-Πρόεδρος) τῆς Κοιν(ότητος) Ἀταλάντης) καὶ ἐξέφερε τὴν γνώμην ὅτι μόνον ἀστικῆς περιφέρειας δικαιοῦται ἡ Ἄνω Πέλλα καὶ δὴ τοιαύτης, ὥστε νὰ παραμείνῃ ἐκτὸς αὐτῆς τὸ νεκροταφεῖον της!!!! (δρ. σχετ. ἐκθεσιν). Στηρίζει δὲ τὴν τοιαύτην αὐτῆς κρίσιν ἡ μειοψηφία εἰς δύο ἐπιχειρήματα καταπίπτοντα ἀφ' ἑαυτῶν: Πρῶτον ἐπιχειρημὰ της εἶναι, ὅτι ἀφοῦ ἡ Ἄνω Πέλλα ὑπῆρξε εἰς τὸν τέως δήμον Ν. Πέλλης δέον νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου ἐκεῖνον καὶ δεύτερον, ὅτι ἀφ' οὗ διὰ τοῦ Διαταγ. περὶ ἀναγν(ωρίσεως) τῶν κοινοτήτων οἱ συνοικισμοὶ «Ἐπάνω μαχαλαῶς» καὶ «Μπουῶζι» ὑπήχθησαν εἰς τὴν κοινότητα Ἀταλάντης δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συμπεριληφθοῦν ἐντὸς τῆς ἀξιουμένης ὑπὸ τῆς Ἄνω Πέλλης περιφέρειας.

σ. 7 14. Ἀντίκρουσις τοῦ ἀ' ἐπιχειρήματος: εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἄνω Πέλλα ὑπῆρξε εἰς τὸν τέως δήμον Ἀταλάντης, οὗ ἦτο καὶ πρωτεύουσα, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης γεγονός ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁ συνοικισμὸς οὗτος κεῖται ἐκτὸς τῆς περιφέρειας τοῦ τέως δήμου Ν. Πέλλης καὶ συνεπῶς ἡ περιφέρεια τοῦ συνοικισμοῦ τούτου ἦτο καὶ εἶναι ἄσχετος μὲ τὴν περιφέρειαν τοῦ τέως δήμου Ν. Π(έλλης), ἥτις περιφέρεια (ἀνωτ. παραγ. 6) εἶναι ἀποκλειστικῶς περιφέρεια τοῦ χωρίου «Κάτω Πέλλα». Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ συνοικισμὸς Ἄνω Πέλλα εἶναι ἄσχετος μὲ τὴν περιφ(έρειαν) τοῦ τέως δ(ήμου) Ν. Πέλλης, ὅχι μόνον δίκαιον ἀλλὰ καὶ ἀναπόφευκτον εἶναι τὸ νὰ ἔχη ἰδίαν ἀγροτικὴν περιφ(έρειαν). Εἶναι δὲ ἀναπόφευκτον διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ συνοικισμὸς ἄνευ ἀγροτικῆς περιφέρειας (δηλ. ἄνευ τοῦ ἐτέρου τῶν δύο στοιχείων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὸν ἀπαρισμὸν Κοινότητος). Ἀλλὰ καί, ὡς ἐξετέθη, ἡ περιφ(έρεια) τοῦ τ(έως) δ(ήμου) Ν. Πέλλης εἶναι περιφ(έρεια) ἀποκλειστικῆ τοῦ χωρ(ίου) Κ. Πέλλα, τὸ ὅποιον χωρίον ἔχει ἐκ τοῦ Νόμου τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ καὶ ν' ἀποσπασθῇ τῆς Κοινότητος Ἄνω Πέλλης καὶ νὰ προσαρτηθῇ εἰς ἐτέραν γειτονεύουσαν Κοινότητα (Λειβανατῶν-Ἀταλάντης)—δρ. ν(όμον) ΔΝΖ ἀρθρ 2 παραγ. 4—. Τί γενήσεται λοιπὸν ἐὰν συμβῇ τοιοῦτόν τι: ἡ Κοιν(ότης) Ἄνω Πέλλης θὰ μείνῃ ἄνευ οἰασθήποτε ἀγροτικῆς περιφ(ερείας) ἐὰν δὲν διαχωρισθῇ τῶρα ἰδία αὐτῆς ἀγροτ(ικὴ) περιφέρεια!!! Ἀλλὰ καὶ ἡ περὶ ἧς πρόκειται περιφ(έρεια) τοῦ τ(έως) δ(ήμου) Ν. Πέλλης δὲν εἶναι κἄν περιφέρεια δήμου μὲ βοσκησίμους γαίας κ.τ.τ., ἀλλὰ μικρὸν τεμάχιον τῆς πεδιάδος Ἀταλάντης περιλαμβανόν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἰδιοκτητῶν καλλιεργησίμους γαίας καὶ οὐδὲ ἐν στρέμμα κοινοτικῆς βοσκησίμου ἐκτάσεως. Ἐὰν ἡ Κοιν(ότης) Ἄνω Πέλλης περιορισθῇ εἰς τὸ ἀνωτέρω τεμάχιον πεδιάδος, ποῦ θὰ βοσκῆσον 5.000 χιλ. γιδοπρόβατα τῶν δημοτῶν της καὶ τίνας ἔσονταί αἱ συνέπειαι τῆς ἀπαγορευτικῆς διατάξεως τοῦ νόμου περὶ βοσκῆς ζῶων ἑτεροδημοτῶν; (δρ. ἀνωτ. παραγ. 12).

15. Ἀντίκρουσις τοῦ β' ἐπιχειρήματος: εἶναι ἀληθὲς ὅτι διὰ τοῦ Διατ. περὶ ἀναγν(ωρίσεως) τῶν Κοιν(ότητων), οἱ συνοικισμοὶ «Ἐπάνω Μαχαλαῶς» καὶ «Μπουῶζι» ὑπήχθησαν εἰς τὴν Κοινότητα Ἀταλάντης, ἀλλὰ τοῦτο προδήλως ἐγένετο κατὰ παραδρομὴν, διότι ἐὰν τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον εἶχε τὰς δεούσας

σ. 8 πληροφορίας περί τῆς τοποθεσίας τῶν συνοικισμῶν τούτων οὐδέποτε θά προέβαιεν εἰς τοιαύτην ἐνέργειαν. Μεταξὺ τῆς Κοινότητος Ἀταλάντης καὶ τοῦ συνοικισμοῦ («Ἐπάνω Μαχαλᾶς») παρεντίθενται ἡ Κοινότης Ἀν(ω) Πέλλης καὶ δὴ κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ εἶναι γεωγραφικῶς ἀδύνατος ἡ τοιαύτη ὑπαγωγή τοῦ συνοικισμοῦ τούτου. Τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τοῦ συνοικισμοῦ («Μπουζῆ»). Ἀλλὰ καὶ κοινωνικῶς τρόπον τινά εἶναι ἀδύνατος ἡ ὑπαγωγή τῶν συνοικισμῶν τούτων εἰς τὴν Κοιν(ότητα) Ἀταλάντης, διότι οἱ συνοικισμοὶ οὗτοι εἶναι καθαρὰ συνοικίαι τῆς Ἀνω Πέλλης, μίαν ἐνορίαν ἀποτελοῦσαι, ἐν νεκροταφείῳ καὶ κοινὸν ἔχουσαι, ἐν δημοτικῶν) σχολεῖον ἔχουσαι καὶ τέλος τὰ αὐτὰ κοινωνικὰ καὶ τοπικὰ συμφέροντα. Ἄλλωτε οἱ κάτοικοι τῶν συνοικισμῶν τούτων ἅμα ἔμαθον τὴν ὑπαγωγὴν των, τὴν ἀπροσδόκητον δι' αὐτοῦς, εἰς τὴν Κοιν(ότητα) Ἀταλάντης, ἀμέσως ὑπέβαλον αἰτήσιν περὶ ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν Κοιν(ότητα) Ἀν(ω) Πέλλης, ἡ αἰτήσις δὲ αὕτη δὲν ἐπραγματοποιήθη μέχρι σήμερον λόγῳ κωλύματος ἐκ τοῦ ἀρθρ. 5 παρ. 2 τοῦ νόμου ΔΝΖ' ὅπερ κώλυμα ἦρθη νῦν διὰ τοῦ νόμου 641, τοῦ τροποποιήσαντος τὸν ΔΝΖ' ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ὑπαγωγή. Ὅθεν εἶναι τελείως ἀβάσιμον καὶ τὸ 2ον ἐπιχείρημα τῆς μειοψηφίας καὶ ἀφορᾷ κατάστασιν ὄλως μεταβατικῆν, ἣτις δὲν θά διαρκέσῃ πλέον τοῦ μηνὸς ἀπὸ σήμερον. (στὴν ἴδια σειρᾷ ἀναγράφεται: παρ. 16, ἀλλὰ στῆ συνέχεια ὑπάρχουν πέντε παῦλες. Ἡ παρ. 16 ἀναγράφεται ἀμέσως παρακάτω).

16. Ἐκ πάντων τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι ὁ συνοικισμὸς Ἀνω Πέλλης (ἡ ἔδρα τῆς ὁμονύμου Κοιν(ότητας)) δικαιούται ἀνάλογον πρὸς τὰς κτηρονομικὰς κ.λ.π. ἀνάγκας τῆς ἀγροτικῆς περιφέρειας καὶ ἔχομεν δι' ἐλπίδας ὅτι τὸ Σον δικαστήριον οὐ μόνον θά κρίνῃ ὡς τοιαύτην τὴν προτεινομένην ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τῆς πρωτοδίκου ἐπιτροπῆς (τὰ παρακάτω γράφονται σὰν συμπληρώματα ἀνάμεσα στὶς κανονικὰ γραμμένες σειρὲς καὶ στὸ περιθώριον τῆς κόλλας μὲ παραπομπὴ ἓνα Ε), ἀλλὰ θά ἐπιδιόκησῃ ὅπως συμπεριληφθῇ ἐν τῇ ὑπὸ τῆς πρωτοδίκου Ἐπιτροπῆς ἐγκριθείσῃ ἀγροτικῇ περιφέρειᾳ Ἀνω Πέλλης ἡ ὄλως ἀδίκως ἀποχωρισθεῖσα θέσις «Ἐπάνω Ἀμπέλιω» ὁ μοναδικὸς ἀμπελῶν τῆς Ἀνω Πέλλης (στὸ περιθώριον) ἐκ τῆς καθωρισθείσης ἀγροτικῆς περιφέρειας Ἀνω Πέλλης, καθ' ὅσον εἶναι ἀντι-(μισῆ ἢ λέξι), ἀδικία ἢ κρίσις τῆς πλειοψηφίας ἢ μειοψηφίας τῆς πρωτοδίκου Ἐπιτροπῆς ἢ ἀπιστέρησις ἐκ τῆς ἀγροτικῆς περιφέρειας Ἀνω Πέλλης τοῦ μοναδικοῦ ἀμπελῶνος τῆς τῆς θέσεως «Ἐπάνω Ἀμπέλιω», ἣτις συνέχεται μετὰ τῆς Ἀνω Πέλλης καὶ ἀποτελεῖται κατὰ τὰ 9/10 ἀπὸ ἀμπέλους καὶ ἐλαιοπερίβολα τῶν κατοίκων Ἀνω Πέλλης. (Στὸ κανονικὸ κείμενον τῆς κόλλας (κρίνον ἐν τῇ δικαίᾳ αὐτοῦ κρίσει ὅτι ὁ μὴ διαχωρισμὸς ἰδίας ἀγροτικῆς περιφέρειας τῆς Κοινότητος Ἀνω Πέλλης θέλει ἰσοδυναμῆσαι μὲ ἀφαίρεσιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς τοῦ νὰ ζήσῃ ὡς Κοινότης καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμὸν αὐτῆς.

Ἐν Ἀνω Πέλλῃ τῇ 20 Μαΐου 1915

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος

7

Ἐξοχωτάτους Κυρίους Πρόεδρον Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν.

Εἰς Ἀθήνας

Μετ' ἐκπλήξεως ἐπιληροφορήθημεν ἐκ τῶν ἐφημερίδων ὅτι διὰ τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος τοῦ ἀναγνωρίζοντος τὰς Κοινότητας τοῦ Νομοῦ Φθιώτι-δοφωκίδος δὲν ἀναγνωρίζεται ὡς Κοινότης ἡ πρωτεύουσα τοῦ ἡμετέρου Δήμου Νέας Πέλλης ἢ Ἐλευσίης, ὡς ὄφειλε κατὰ τὸν Νόμον, εἶναι δὲ ἄγνωστον μέχρι τῆς στιγμῆς εἰς ἡμᾶς εἰς ποίαν Κοινότητα ὑπέχθη τὸ μοναδικὸν χωρίον αὐτοῦ Κάτω Πέλλῃ, πρώην Πρωτεύουσα τοῦ Δήμου καὶ ἀναπόσπαστον τμήμα αὐτοῦ.

Ὑπομνηστικοί ἐλαβῶς εἰς τὰς Ὑμετέρας Ἐξοχότητας ὅτι ὁ ἡμέτερος Δήμος Νέας Πέλλης συνεστήθη ὑπὸ περιστάσεις ἐντελῶς ἐξαιρετικὰς κατὰ τὸ ἔτος 1840, συνέπειά ἐννοίας τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως ἡμῶν Ὁθωνος καὶ πρὸς τιμὴν ὁμάδος Μακεδόνων πολεμιστῶν, οἵτινες, πολεμήσαντες γενναίως κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα μας, ἐγκατεστάθησαν ἐνταῦθα οἰκογενειακῶς, ὡς τοιοῦτος δὲ ἐτιμήθη καὶ διὰ κληροδοτήματος ὑπὸ τοῦ Μακεδό-νος Ἐθνικοῦ Ἐδεργέτου Κων. Βελλίου Βαρόνου.

σ. 2

Ἐν ὀνόματι τῆς μνήμης τῶν ἡρωικῶν προπατόρων μας διαμαρτυρόμεθα ἐντόνως διὰ τὴν πλήρη ἐξαράνησιν τοῦ ἱστορικοῦ τούτου Δήμου | μας καὶ ἰκετεύομεν τὴν Σὴν Κυβέρνησιν ὅπως, τροποποιούσα τὸ εἰρημένον Βασιλικὸν Διάταγμα ἀναγνωρίσει ὡς Κοινότητα τὸν συνοικισμὸν «Ἐλευσίης», ἔχουσαν ἐκ τοῦ Νόμου τὸ δικαίωμα, ὡς Πρωτεύουσα Δήμου, ὑπαγάγη δὲ εἰς αὐτὴν καὶ τὸν συνοικισμὸν Κάτω Πέλλῃ ὡς ἀναπόσπαστον τμήμα αὐτῆς.

Ἐπιτεθεῖσθαι Οἱ Μακεδόνες δημόται Ἐλευσίης καὶ Κάτω Πέλλης

8

1ον. Διότι αὕτη εἶνε μόνιμος συνοικισμὸς καὶ ὄχι συνοικία ὅπερ ἐπίσημος ἀποδεικνύεται α) διὰ σειρᾶς νόμων καὶ Βασιλ. Διαταγμάτων καὶ Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἀπὸ τὸ 1835-1916. β) δι' ἐπίσημον φορολογικὸν διπλοτύπων, εἰσπράξεως ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν τῶν κατοίκων Νέας ἢ Ἐλευσίης, καὶ πλείστον ἄλλων ἐπίσημων ἐγγράφων καὶ γ) ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπίσημου ἀπογραφῆς τῶν κατοίκων τοῦ Κράτους.

2ον. Διότι ἔχει Σχολεῖον ὁμώνυμον τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως. 3ον. Διότι ἔχει πληθυσμὸν ἀπὸ τὴν τελευταίαν ἐπίσημον ἀπογραφὴν περὶ τοὺς 1.000 κατοίκους καὶ 4ον. Διότι εἶνε ἔδρα τοῦ τέως Δήμου Νέας Πέλλης, ὃν καθ' ὅλοκληρίαν ὄρεκατέστησεν. Ἐπειδὴ ὁ Συνοικισμὸς ἡμῶν Νέας ἢ Ἐλευσίης (συν-νοικισμὸς ἀποίκων Μακεδόνων) εἶνε ἱστορικὸς καὶ προνομιοῦχος, ἱστορικὸς μὲν διότι ἢ ἐν τῷ παρὰ τὴν Ἀταλάντην Τουρκομαχαλᾶ ἀποκατάστασις τῶν προγόνων ἡμῶν ἐγένετο λόγῳ τῆς συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρ-

τησίας τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ἱερὸν ἀγῶνα, οἵτινες πρόγονοι μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν γενέτειραν (ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἀπὸ 20 Μαρτίου 1835 Βασιλ. Διατάγματος τῆς φ. 2 Ἀντιβασιλείας τοῦ ἀειμνήστου Ὁθωνος | καὶ τῆς ἀπὸ 23 Ἰβρίου 1839 ἀποφάσεως τῆς Βασ. Γρομματείας). Προνομοιοῦχος δὲ α) Διότι εἶνε κύριος τοῦ παρὰ τὴν Ἀταλάντην «Τουρκομαχαλᾶ» μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ πολυτίμου πηγῆς ὕδατος β) Διότι τυγχάνει κάτοχος κληροδοτήματος τοῦ ἀειμνήστου Μακεδόνοσ Βέλλιου ἀξίας σημερινῆς 340.000 δραχμῶν (ὄρα τεῦχος κληροδοτήματος Ὑπουργείου ἐκκλησιαστικῶν καὶ Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως σελ. 45-49 καὶ γ) Διότι τυγχάνει κάτοχος πολυτίμου βιβλιοθήκης τοῦ αὐτοῦ ἀειμνήστου Βέλλιου (κατὰ τὸ ἐκδοθὲν ὑπ' ἀριθ. 3509 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1841 Βασιλ. Διάταγμα).

9

Ἄριθ. 297

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Λαμία Πρωτοδικῶν

Διὰ ταῦτα

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ὡς ἀπορριπτέα κριθέντα

Διατάσσει.

Α'. Νὰ διαγραφῶσιν ἐκ τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου Νέας Πέλλης οἱ ἐξῆς.

1) Κόκκινος Δημήτριος Ἀθανασίου κάτοικος ἤδη Πειραιῶς καὶ οἱ ἐξῆς ὡς ἀποβιώσαντες.

Ἀῶσων ἀριθμὸς	Ἀριθμὸς Μητροῦ	Ἐπώνυμον	Ὄνομα	ὄνομα πατρὸς	ἡλικία κατοικία
1	136	Κόκκινος	Ἀθανάσιος	Δημήτριος	— Νέα Πέλλη
2	49	Γεωργούσης	Ἰωάννης	Μιχαήλ	— » »
3	121	Καρέντζος	Δημήτριος	Ἀθανάσιος	— » »
4	273	Πολυχρόνης	Δημήτριος	Ἀριστὸς	— » »
5	65	Δουμπιώτης	Θωμᾶς	Βασίλειος	— » »
6	202	Μουστάκας	Ἡλίας	Ἀ.	— » »
7	258	Παπαλεξανδρῆς	Βασίλειος	Ἀλέξανδρος	— » »
8	282	Σαμαρᾶς	Δημήτριος	Δημήτριος	— » »

Β'. Νὰ ἐγγραφῶσιν ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ οἱ ἐξῆς.

1	291	Βουρδοδικόλας	Γεώργιος	Λεωνίδας	29 Νέα Πέλλη
2	243	Γεωργουσόπουλος	Ἐμμανουήλ	Μιχαήλ	34 » »
3	309	»	Εὐάγγελος	»	28 » »
4	337	Δράμαλης	Γεώργιος	Λεωνίδας	25 » »
5	403	Ἐλευθεριάδης	Στέφανος	Ἀλέξανδρος	22 » »
6	373	»	Ἀγρησίλαος	»	24 » »

	7	356	Θωμαΐδης	Νικόλαος	Ἰωάννης	25	Νέα Πέλλη
	8	299	Κόντος	Παντελῆς	Πάτροκλος	28	» »
	9	259	Κοντογεῶργος	Λουκᾶς	Γεώργιος	32	» »
	10	372	Κακλαμάνης	Λουκᾶς	Εἰστάθιος	24	» »
	11	294	Κυριακός	Περιελῆς	Σωτήριος	29	» »
φ. 2	12	32	Κουτρούμπας	Νικόλαος	—	70	» »
	13	321	»	Κων/νος	Νικόλαος	27	» »
	14	300	Κοντογεῶργος	Τριαντά/λος	Γεώργιος	28	» »
	15	315	Καραγιαννόπουλος	Ἰωάννης	Ἀνδρέας	27	» »
	16	323	Μπέροδος	Γεώργιος	Ἀγγελῆς	26	» »
	17	327	Ματθαῖος	Ἀνάργυρος	Κων/νος	24	» »
	18	252	»	Γεώργιος	»	26	» »
	19	305	»	Παντελῆς	»	28	» »
	20	369	Πατάζογλος	Σπυρίδων	Ἰωάννης	24	» »
	21	43	Παπαθανασίου	Δημήτριος	Ἀθανάσιος	66	» »
	22	304	Παπαθανασίου	Δημήτριος	Χαράλαμπος	28	» »
	23	344	Παναγόπουλος	Παῦλος	Δημήτριος	25	» »
	24	325	Πατάζογλος	Ἡλίας	Ἰωάννης	26	» »
	25	293	Πολύζος	Βασίλειος	Στάμος	29	» »
	26	239	Παναγόπουλος	Παναγιώτης	Δημήτριος	35	» »
	27	314	Σουροπάτης	Κων/νος	Ἰωάννης	27	» »
	28	280	Σαμαράς	Γεώργιος	Ἀγγελῆς	30	» »
	29	271	Σουλτανόπουλος	Γεώργιος	Ἀναστάσιος	31	» »
	30	285	»	Ἀνάργυρος	»	30	» »
	31	317	»	Ἀγγελῆς	»	27	» »
	32	288	Τετριμέλης	Κων/νος	Νικόλαος	29	» »
	33	307	Τσαγκόπουλος	Λάμπρος	Ἀθανάσιος	28	» »
	34	273	Χαραλάμπους	Πανάγος	Εἰθύμιος	31	» »

*Εγγραπτέοι Πρόσφυγες

	35	79	Ἀνδρεάδης	Ἀνδρέας	Ἀπόστολος	36	» »
	36	45	Ἀνδρανούδης	Ἀναστάσιος	Ἀνδρώνης	60	» »
	37	107	Ἀλβανίδης	Παναγιώτης	Βαΐτσης	68	» »
	38	8	Ἀνδρανούδης	Ἀνδρώνης	Δ.	31	» »
	39	76	Βασιλικούδης	Ἀπόστολος	Ζήσης	46	» »
	40	88	Βλασάκης	Χριστόδουλος	Α.	67	» »
	41	15	»	»	Β.	36	» »
	42	106	»	Γεώργιος	Β.	26	» »
φ. 3	43	102	Γκλαπέντης	Παρασκευᾶς	Χριστόδουλος	65	» »
	44	81	Γιατοῖδης	Κων/νος	Χριστόδουλος	34	» »

	45	46	Γρηγοριάδης	Ἐπίσκοπος	Γεώργιος	48	Νέα Πέλλα
	46	1	Γκοντίδης	Μαργαρίτης	Σ.	32	» »
	47	57	Γκαντούδας	Ἰωάννης	Παναγιώτης	57	» »
	48	97	Γιασιόδης	Κων/νος	Γεώργιος	48	» »
	49	18	Γρηγοριάδης	Γρηγόριος	Γεώργιος	52	» »
	50	35	Γιαουρής	Γεώργιος	Π.	50	» »
	51	100	Γκάλιον	Χριστόδουλος	Γεώργιος	68	» »
	52	72	Γκουντίδης	Δημήτριος	Κων/νος	36	» »
	53	25	Γρηγοριάδης	Ἐπιφάνιος	Δ.	58	» »
	54	2	Γιαννούδης	Κων/νος	Ἰ.	39	» »
	55	62	Γιατσούδης	Χριστόδουλος	Κων/νος	65	» »
	56	73	Γρηγοριάδης	Ἐπιφάνιος	Γ.	44	» »
	57	64	Δαληντσάτης	Τριαντάφυλλος	Ἐπίσκοπος	45	» »
	58	61	Καλημέρης	Ἐπίσκοπος	Δημ.	44	» »
	59	96	Καλημέρης	Νικόλαος	Ἀθ.	43	» »
	60	22	»	Κων/νος	Δ.	21	» »
	61	32	Καμπίνης	Κων/νος	Χ.	55	» »
	62	33	Καλημέρης	Κων/νος	Δημ.	45	» »
	63	86	»	Νικόλαος	Α.	39	» »
	64	40	Κυρατζής	Παναγιώτης	Γεώργιος	75	» »
	65	10	Κυρανᾶς	Ἐπίσκοπος	Α.	61	» »
	66	69	Κυρασιούδης	Δημήτριος	Ἀντώνιος	22	» »
	67	89	Καλημέρης	Ἐπίσκοπος	Κων/νος	44	» »
	68	61	Μητρούδης	Δῆμος	Γ.	72	» »
	69	105	Νιτσιούδης	Κων/νος	Π.	21	» »
	70	104	»	Μόσχος	Π.	40	» »
	71	12	Νιαούδης	Ἐπίσκοπος	Χρ.	36	» »
	72	85	Ντινίδης	Παναγιώτης	Δ.	47	» »
	73	47	»	Ἐπίσκοπος	Σ.	43	» »
	74	67	Πεχλιβάνης	Παναγιώτης	Δ.	24	» »
	75	56	Πεταλᾶς	Παναγιώτης	Α.	21	» »
φ. 4	76	54	Πεταλᾶς	Ἐπίσκοπος	Ἰωάννης	18	» »
	77	91	Παπαδόπουλος	Παναγιώτης	Κ.	46	» »
	78	55	Πεταλᾶς	Ἰωάννης	Ἐπίσκοπος	26	» »
	79	4	Παναγιωτούδης	Ἀγγελῆς	Π.	64	» »
	80	78	Συρόπουλος	Παναγιώτης	Πασχάλης	44	» »
	81	101	Στερίπης	Ἐπίσκοπος	Σ.	60	» »
	82	6	Συγγέλος	Ἐπίσκοπος	Γ.	58	» »
	83	74	Σταυρόπουλος	Σταῦρος	Ἀναστά(ιος)	21	» »
	84	29	Στεργίου	Παναγιώτης	Στέργιος	56	» »

85	41	Ταμβάκης	Κων/νος	Τριαντά/λος	40	Νέα Πέλλη
86	43	Τσαγγίδης ἢ Κυριακόπουλος		Δῆμος	37	» »
87	39	Τσαφούδης	Βενέτης	Α.	58	» »
88	24	Τσαγκνίδης	Ἰωάννης	Α.	35	» »
89	23	Ταμπάκης	Τριαντάφυλλος	Κων/νος	68	» »
90	93	Τσαγγίδης ἢ Κυριακόπουλος	Κων/νος		33	» »
91	94	Τσερκεζόπουλος	Γεώργιος	Κ.	23	» »
92	49	Φραγγίου	Ἀντώνιος	Νικόλαος	43	» »
93	99	Χαρικόπης	Γεώργιος	Κων/νος	41	» »
94	82	Χρυσολόγος	Ἀθανάσιος	Χριστόδ.	45	» »
95	68	»	Χριστόδουλος	Ἀπόστολος	78	» »

Γ'. Ν' ἀξήθη τῶν λοιπῶν ἐν τῷ καταλόγῳ ἐγγεγραμμένων ἐκλογέων ἢ ἡλικία κατὰ ἐν ἔτος καὶ Κηρῶσει τὸν κατάλογον τοῦτον ὀριστικόν.

Ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη ἐν Λαμιά τῇ 19 Σεπτεμβρίου 1920 καὶ ἐδημοσιεύθη αὐτόθι καὶ ἐπ' ἀκροατηρίου τῇ 20 ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους.

Ὁ Πρόεδρος Γ. Λαζωνᾶς

ὁ Ὑ/γραμματοὺς Ι. Λάππας

Ὅτι ἀκριβὲς ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' ἀριθμ. 297 τοῦ 1920 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Λαμίας ἀφορώσης τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου τῆς Κοινότητος Νέας Πέλλης τοῦ ἔτους 1920.

Ἐν Λαμιά τῇ 25 Σεπτεμβρίου

ὁ Γραμματεὺς

(Τ.Σ.) ὑπογραφή δυσανάγνωστη

ἔθεωρήθη αὐθημερὸν

Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν

ὑπογραφή δυσανάγνωστη

10
ΕΚΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤ. ΝΕΑΣ ΠΕΛΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΔΟΚΡΙΔΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΟΦΩΚΙΔΟΣ
Κατασταθείς κατά την ἐν ἔτει 1915 γενομένην ἀναθεώρησιν αὐτοῦ
Ἐν Λαμῆ, Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Κ.Ι. Μανουσιῶν, 1915

Αἰξ. Ἀριθ. Ἐκλογέων	Ἀριθμὸς Μητρῶν Ἀφέντων	Τ ο ὄ Ἐ κ λ ο γ ῶ σ					Ἡλικία	Ἐπαγγέλμα	Ἐναπόσα Διαιμοτή
		Ἐπιώνυμον	Ὄνομα	Ὄνομα πατρὸς	Ὄνομα	Ἡλικία			
1	93	Ἀβραάμ	Νικόλαος	Κωνσταντῖνος	28	Δικηγόρος	Σέρρα		
2	64	Ἀβραάμ	Ἀπόστολος	Θωμᾶς	60	Κροκοπούλης	Ἄνω Πέλλη		
3	1	Ἀβραάμ	Μιλτιάδης	Κωνσταντῖνος			»		
4	33	Ἀβραάμ	Γεώργιος	Ἀπόστολος			»		
5	74	Ἀβραάμ	Ἀλέξανδρος	Κωνσταντῖνος			»		
6	843	Αγγελᾶς	Χρήστος	Ἀθανάσιος	40	Δικ. Κλητῆρ	»		
7	193	Ἀγγελῆς	Ἰωάννης	Κωνσταντῖνος			»		
8		Ἀθανασίου	Γεώργιος	Ἀθ. ἢ Κάθ.	67		»		
9		Ἀθανασίου	Κωνσταντῖνος	Ἀθανάσιος			»		
10	141	Ἀθανασίου	Παῦλος	Παῦλος			»		
11	15	Ἀλεξανδρόπουλος	Ξενοφῶν	Ἀθανάσιος	65	Στρατιωτικὸς	»		
12	353	Ἀλεξίου	Γεώργιος	Δημήτριος	37	Γεωργός	»		
13	177	Ἀναστασίου	Γεώργιος	Ἰωάννης	48	Λεμβούργος	»		
14		Ἀναστασίου	Ἀθανάσιος	Ἀναστάσιος	84	Κλητῆρ	»		
15	210	Ἀναστασίου	Ἀθανάσιος	Ἀθανάσιος	42	Γεωργός	»		
16	210	Ἀναστασίου	Κωνσταντῖνος	Ἀθανάσιος	44	Ἐργάτης	»		
17	174	Ἀναστασίου	Χρήστος	»	37	»	»		
18	284	Ἀναστασίου	Μιλτιάδης	»	79	»	»		
19		Ἀναστασίου	Κωνσταντῖνος	Ἀναστάσιος	36	»	»		
20	10	Ἀναστασίου	Ἰωάννης	Ἀθανάσιος			»		
21	473	Ἀναστασίου Γατσσ.	Ἐυστάθιος	Γεώργιος	55	Ἐργάτης	»		

22	'Αναστασίον	Δημήτριος	Δημήτριος	31	Φανοποϊός	'Ανω Πέλλη
23	'Αναστασίον	'Αναστάσιος	'Αθανάσιος	31		»
24	'Αντωνίου	Δημήτριος	»	75		»
25	'Αντωνίου	Νικόλαος	Γ.	44		»
26	'Αποστολάρας	'Απόστολος	Μιχαήλ	75		»
27	'Αρτέμιον	'Αθανάσιος	'Ιωάννης	58		»
28	'Αρτέμιον	'Αρτέμιος	Βασ. ή Καλ.	65		»
29	'Αρτέμιον	'Ιωάννης	Βασίλειος	58	Στρατιωτικός	»
30	'Αρτέμιον	'Αθανάσιος		45	Γεωργός	»
31	Βαρυιάς	Κωνσταντίνος	Δημήτριος	51	Τσαφουχάς	»
32	Βαρυιάς	Γεώργιος	»	44	»	»
33	Βαρυιάς	Παναγιώτης	Γεώργιος	48	Ράπτης	»
34	Βέλλος	Δημήτριος	Βελέσιος	42	Δ. 'Υπάλληλος	»
35	Βέλλος	Νικόλαος	Γεώργιος	36		»
36	Βέλλος	Κωνσταντίνος	Θεμιστοκλής	42	Παντοπόλης	»
37	Βιόβαρης	'Αναστάσιος			Πολ. Συνταξιούχος	»
38	Βλαχάβας	Κωνσταντίνος	Ευθύμιος	80		»
39	Βλαχάβας	Γεώργιος	Κωνσταντίνος	44	Παντοπόλης	»
40	Βαφειάδης	'Αναστάσιος	»	75		»
41	Βλαχομυχάλης	Χρήστος	'Αθανάσιος	65	Στρατιωτικός	»
42	Βουλόγαρης	Κωνσταντίνος	Βουλόγαρης	87		»
43	Γαλαντζάνος	Νικόλαος	Κωνσταντίνος	45	'Εμποροπλάτ.	»
44	Γαλαντζάνος	Χαράλαμπος	»	40	Γεωργός	»
45	Γεωργιάδης ή Τραγογ.	Κωνσταντίνος	'Ιωάννης	58	Συνταξιούχος	»
46	Γεωργίου	'Ιωάννης		78		»
47	Γεωργίου	Γεώργιος	Νικόλαος	45	'Επιχειρηματίας	»
48	Γεωργίου	Ναούμ	»	40	»	»
49	Γεωργοπόλης	'Ιωάννης	Μιχαήλ	30	'Εργάτης	»
50	Γουρνώτης	Ευστάθιος	Νικόλαος	47	Καμποπόλης	»
51	Γιαννόπουλος	Ξενοφών	Κωνσταντίνος	24	'Αγρ. διανομείς	»

52	1130	Γιαννόπουλος	Νικόλαος	Κωνσταντίνος	37	Ξυλόουγρός	Άνω Πέλλα
53	58	Γιαννοπούλος	Δημήτριος	»	31	Έργατής	»
54	53	Γιαννόπουλος	Κωνσταντίνος	»	67		»
55	178	Γούτης	Γεώργιος	Γεώργιος	48		Κάτω Πέλλα
56	157	Γκαϊταντζής	Ιωάννης	Δημήτριος	48	Καφρεπιόλης	Άνω Πέλλα
57	75	Γραμμέμος	Νικόλαος	Απόλιος	29	Έργατικός	»
58		Δημητρίου	Δημήτριος	Χ. Δημήτριος	75	Τσαφονχάς	»
59	576	Δημητρίου ή Χασιώτης	Βασίλειος	Κωνσταντίνος	40		»
60	219	Δημητρίου ή Γκούρ.	Αθανάσιος	Ιωάννης	61		»
61	35	Δημητρίου	Παναγιώτης	Αλέξανδρος	33		»
62	44	Δήμου	Γεώργιος	Θ. Δήμος	69		»
63	65	Διαμαντής	Ιωάννης	Διαμαντής	66		»
64	283	Διαμαντής	Αθανάσιος	Βασίλειος	36	Γεωργός	»
65		Δουμπιώτης	Θωμάς	Βασίλειος	75	Κτηματίας	»
66		Δουμπιώτης	Κοσμάς	Αστέριος	80	Σταματοπιός	»
67		Δουμπιώτης	Δημήτριος	Ιωάννης	45	Γεωργός	»
68		Δοφιάλης	Αθανάσιος	Λεωνίδας	28	Έργατής	»
69	219	Ελεοθεριάδης	Αλέξανδρος	»		Ελληνοδιδάσκαλος	»
70	100	Ελεοθεριάδης	Ηλίας	Αλέξανδρος	26	Διαγρόφος	»
71	11	Ελεοθεριάδης	Ελεοθέριος	»	27	Υπάλληλος	»
72	14	Ελεοθεριάδης	Ιωάννης	Βασίλειος	36		»
73	61	Εμμανουήλ	Γεώργιος	Εμμανουήλ	31		»
74	61	Εμμανουήλ	Εμμανουήλ	Γεώργιος	30		»
75	24	Εμμανουήλ	Εμμανουήλ	»	27	Σιδηροουργός	»
76	4	Εμμανουήλ	Κωνσταντίνος	»	35	Γλάτης	»
77		Εμμανουήλ	Γεώργιος	»	28	Καφαγωγός	»
78	765	Έσαχος	Αθανάσιος	Κωνσταντίνος	36	Έμετος	»
79	791	Ζαΐμης	Ανδρέας	Αλέξανδρος	43	Καφαγωγός	»
80	918	Ζαΐμης	Ιωάννης	»	40	Συνάλοπιός	»
81		Ζαΐμης	Νικόλαος	Ζαΐμης	74	Γεωργός	»

82	Ζάχαρης	Χαράλαμπος	Ζάχαρης	59	Ζάχαρης	»	»	»	»
83	Ζάχαρης	» Ιωάννης	» Αργύριος	41	»	»	»	»	»
84	Ζάχαρης	Δημήτριος	Νικόλαος	42	Νικόλαος	»	»	»	»
85	Ζαχαλής	Βασίλειος	Στουφάρας	75	Στουφάρας	»	»	»	»
86	Ζεκεντές	Νικόλαος	Λάμπρος	69	Λάμπρος	»	»	»	»
87	Ζεκεντές	Εδουάθιος	Νικόλαος	38	»	»	»	»	»
88	Ζεκεντές	Λάμπρος	»	36	»	»	»	»	»
89	Ζεκεντές	Δημήτριος	»	30	»	»	»	»	»
90	Ζέρβας	Δημήτριος	Γ. Ζέρβας	105	Γ. Ζέρβας	»	»	»	»
91	Ζήσης	Παπαθανάσιος	Παπαζήσιμος	91	Παπαζήσιμος	»	»	»	»
92	Ζήσης	Παπαϊωάννης	»	93	»	»	»	»	»
93	Ζήσης	Παπαδόστολος	»	89	»	»	»	»	»
94	Ζήσης ή Αθανασίου	Ζήσης	Γεώργιος	31	Γεώργιος	»	»	»	»
95	Ζωβοκιάτας	» Ιωάννης	Κωνσταντίνος	32	Κωνσταντίνος	»	»	»	»
96	» Ηλιάδης	Γεώργιος	» Ηλιάδης	95	» Ηλιάδης	»	»	»	»
97	Θεοφανόπουλος	Μιχαήλ	Φίλιππος	65	Φίλιππος	»	»	»	»
98	Θεοφανόπουλος	Φίλιππος	Μιχαήλ	37	Μιχαήλ	»	»	»	»
99	Θεοφανόπουλος	» Απόστολος	»	29	»	»	»	»	»
100	Θεοχάρης	Κωνσταντίνος	» Ιωάννης	36	» Ιωάννης	»	»	»	»
101	Θεοφίλου	Γεώργιος	Θεόφιλος	60	Θεόφιλος	»	»	»	»
102	Θωμάϊδης	» Ιωάννης	Θ.	50	Θ.	»	»	»	»
103	» Ιωάννης	» Ιωάννης	Βασίλειος	83	Βασίλειος	»	»	»	»
104	» Ιωάννου	» Ηλίας	Στέφανος	73	Στέφανος	»	»	»	»
105	» Ιωάννου	Βασίλειος	» Ιωάννης	105	» Ιωάννης	»	»	»	»
106	» Ιωάννου	Διαμαντής	»	88	»	»	»	»	»
107	» Ιωάννου	Νικόλαος	»	101	»	»	»	»	»
108	» Ιωαννίδης	Βασίλειος	» Ιωαννίδης	82	» Ιωαννίδης	»	»	»	»
109	Κατσιλίδης	» Αλέξανδρος	Κατσιλίδης	90	Κατσιλίδης	»	»	»	»
110	Καλόγηρος	» Αθανάσιος	Μιχαήλ	61	Μιχαήλ	»	»	»	»
111	Καράτσος	Κωνσταντίνος	Δημήτριος	60	Δημήτριος	»	»	»	»

» Άνω Πέλλα

112	Κάλπαρης	Ἀπόστολος	Δ. Κάλπαρης	100	Ἐργάτης	Ἄνω Πέλλα
113	Καρυιάς Κ.	Γεώργιος	Καρυιάς	104		Ἄνω Πέλλα
114	Καλαφράτης	Δημήτριος	Καλαφράτης	85		Ἄνω Πέλλα
115	Καρυῆς Π.	Ἰωάννης	Καρυῆς	96		Ἄνω Πέλλα
116	Κάλπαρης	Ἰωάννης	Ἀπόστολος	100		Ἄνω Πέλλα
117	Κάλπαρης Δ. Α.	Κωνσταντῖνος	Κάλπαρης	100		Ἄνω Πέλλα
118	Καστοριάς	Κωνσταντῖνος	Καστοριάς	107		Ἄνω Πέλλα
119	Καρατσιούτσος	Κωνσταντῖνος	Καρατσιούτσος	85		Ἄνω Πέλλα
120	Καραγεώργος	Ἡλίας	Ἄγιος	38	Ξενοδόχος	Ἄνω Πέλλα
121	Καρέτζος	Δημήτριος	Ἀθανάσιος	34	Ἐργάτης	Ἄνω Πέλλα
122	Καλογερόπουλος	Βασίλειος	Ἀστέριος	32	Ἄνω Πέλλα	Ἄνω Πέλλα
123	Καρόλας	Ἡλίας	Νικόλαος	31	Κτηματίας	Ἄνω Πέλλα
124	Κανωῆτης	Χρήστος	Ἀθανάσιος	37	Φαρμακοποιός	Ἄνω Πέλλα
125	Κανωῆτης	Κωνσταντῖνος	Ἄνω Πέλλα	40	Ἄνω Πέλλα	Ἄνω Πέλλα
126	Κανωῆτης	Δημήτριος	Ἄνω Πέλλα	45	Ἄνω Πέλλα	Ἄνω Πέλλα
127	Κανωῆτης	Ἰωάννης	Ἄνω Πέλλα		Ἄνω Πέλλα	Ἄνω Πέλλα
128	Κανωῆτης	Θεόδωρος	Ἄνω Πέλλα		Ἄνω Πέλλα	Ἄνω Πέλλα
129	Καμιράρης	Πανόγος	Νικόλαος	31	Μηχανικός	Ἄνω Πέλλα
130	Καραμεσῆνης	Ἀντώνιος	Κωνσταντῖνος	27	Ἰγροπόλης	Ἄνω Πέλλα
131	Καραμεσῆνης	Δημήτριος	Ἄνω Πέλλα	57	Τσαφουγᾶς	Ἄνω Πέλλα
132	Καζιλιάνος	Εὐστάθιος	Ἄνω Πέλλα	65		Ἄνω Πέλλα
133	Κατάπολιος	Κωνσταντῖνος	Λονιάς	43	Συδηροεργός	Ἄνω Πέλλα
134	Καλατζόπουλος	Μιχαήλ	Θεόδωρος	31	Ἐμπορός	Ἄνω Πέλλα
135	Κεραμιάς	Στέργιος	Γεώργιος	25	Καρυφωπόλης	Ἄνω Πέλλα
136	Κόκκινος	Ἀθανάσιος	Ἀθανάσιος	74		Ἄνω Πέλλα
137	Κόκκινος	Δημήτριος	Δημήτριος	80	Κτηματίας	Ἄνω Πέλλα
138	Κόκκινος	Γεώργιος	Ἀθανάσιος	41	Ἐπιχειρηματίας	Ἄνω Πέλλα
139	Κόκκινος	Χαρίλαος	Νικόλαος	36	Ἐμπορός	Ἄνω Πέλλα
140	Κόκκινος	Θεοδόσιος	Ἀθανάσιος	40	Ἰατρός	Ἄνω Πέλλα
141	Κόκκινος	Μιλτιάδης	Βασίλειος	31	Φοιτητής	Ἄνω Πέλλα
			Ἄνω Πέλλα	34	Ἐμπορός	Ἄνω Πέλλα

142	Κόκακος	Βασιλείος	Νικόλαος	29	Ἔμπορος	Ἄνω Πέλλα
143	Κόκακος	Δημήτριος	Βασιλείος	40	»	»
144	Κοιτογεώργος	Βασιλείος	Ἀθανάσιος	44	Ποιμὴν	»
145	Κοιτογεώργος	Δημήτριος	Τριαντάφυλλος	43	»	»
146	Κοιτογεώργος	Ναούμ	Ἀθανάσιος	46	Ἐργάτης	»
147	Κοιτογεώργος	Γεώργιος	Τριαντάφυλλος	52	Ποιμὴν	»
148	Κοιτογεώργος	Βασιλείος	»	49	»	»
149	Κοιτογεώργος	Ταξιάρχης	»	53	Ἐργάτης	»
150	Κόντος	Δημήτριος	Πάτροκλος	28	Υποδηματοπ.	»
151	Κόντος	Αλεξιάδης	»	53	Φοιτητὴς	»
152	Κόντος	Κωνσταντῖνος	»	27	Ἔμπορος	»
153	Λόντος	Ἰωάννης	»	36	Δημοδότησκαλος	»
154	Κόντος	Πάτροκλος	Κόντος	37	Κτηματίας	»
155	Κοταξήρος	Ἀναστάσιος	Νικόλαος	70	Κτηματίας	Λαμία
156	Κομπούδας	Ἀνδρόνικος	Παναγιώτης	52	Υπάλληλος	Ἄνω Πέλλα
157	Κοσμάς	Ἀπύσταλος	Κοσμάς	70	Ἀμπελοφυρὸς	»
158	Κολόμβος	Ἰωάννης	Κολόμβος	75	»	»
159	Κολτζής	Χρήστος	Βασιλείος	89	»	»
160	Κοιτογιώργος	Δημήτριος	Ἐδστάθιος	32	Οἰνοπότης	»
161	Κοιτογιώργος	Ἐδστάθιος	Νικόλαος	67	Ἐργατικὸς	»
162	Κοιτογιώργος	Ἰωάννης	Δημήτριος	29	Γεωργὸς	»
163	Κοιτογιώργος	Ἀναστάσιος	Κωνσταντῖνος	41	»	»
164	Κοιτογιώργος	Μιχαήλ	»	90	»	»
165	Κοιτογιώργος	Νικόλαος	»	92	»	»
166	Κοιτογιώργος	Ἀθανάσιος	Νικόλαος	90	Ἔμπορος	»
167	Κώστας	Βασιλείος	Χριστόδουλος	30	Ἐργάτης	»
168	Κώστας	Νικόλαος	Κωνσταντῖνος	53	Ἐργάτης	»
169	Κωνοπάτης	Ἀναστάσιος	Γεώργιος	80	Ποιμὴν	»
170	Κωνοπάτης	Νικόλαος	»	65	»	»
171	Κυριαζής	Γεώργιος	Κυρίσης	63	»	»
				52	Στρατιωτικὸς	»

172	Κοτσάκης	Κωνσταντίνος	Νικόλαος	37	Τσαρουχάς	Ἄννο Πιέλη
173	Λιάκος	Δημήτριος	Στέργιος	36	Ἐργάτης	»
174	Λιάκος	Ἀπόδξας	»	31	Μάγειρος	»
175	Λιάκος	Ἀλέξανδρος	Δῆμος	68	Στρατιωτικός	»
176	Λιάζαρου	Γιαννόπουλος	Χ. Λιάζαρος	104		»
177	Λαναράς Δ.	Μιχαήλ	Ἰωάννης	77		»
178	Λαμπρογιάννης	Δημήτριος	Ἰωάννης	57		»
179	Λιαούσης Π.	Γεώργιος	Λιαούσης	87	Ἀσβεστοποιός	»
180	Λιάλιος	Νικόλαος	Κωνσταντίνος	43	Ξυλουργός	»
181	Λιάλιος	Ἰωάννης	Κ.	36		»
182	Λουκοβίτης	Λουκάς	Δημήτριος	37	Ἐργάτης	»
183	Λουκοβίτης	Γεώργιος	»	42	»	»
184	Λουκάς	Ἀπτερίος	Λουκάς	101		»
185	Λεπρασίνης Π.	Ἰωάννης	Λεπρασίνης	85	Ἐργάτης	»
186	Μαμαλέτος	Ἐλευθέριος	Λεωνίδας	44	Δημ. Εἰσπρακτ.	»
187	Μαμαλέτος	Βασίλειος	»	27	Ἐμπορος	»
188	Μαυώλης	Ἰωάννης	Ἐμμανουήλ	84		»
189	Μαλισσόβας	Χρήστος	Εὐστάθιος	32	Τσαρουχάς	»
190	Μαντᾶς	Ἀναστάσιος	Ἀθανάσιος	47	Λεμβούχος	»
191	Μαντᾶς	Ἡρακλῆς	Νικόλαος	73	Ἀμπελοεργός	»
192	Μαντᾶς	Νικόλαος	Ἡρακλῆς	39	Ἐργάτης	»
193	Μαντᾶς	Γεώργιος	»	33		»
194	Μάρκου	Ἀθανάσιος	Ἰωάννης	47	Ξυλουργός	»
195	Μανθουλιώτης	Μάρκος	Μαυροβουν.	95		»
196	Μανούσης	Γεώργιος	Μανούσης	94	Διδάσκαλος	»
197	Ματθαίου	Κωνσταντίνος	Γεώργιος	63	Ἐπιχειρηματίας	»
198	Μιχαήλ	Γεώργιος	Ἰωάννης	45	Ράπτης	»
199	Μιχαήλ	Δημήτριος	Μιχαήλ	84		»
200	Μίρκας	Κωνσταντίνος	Γ. Μίρκας	85		»
201	Μολότσος	Νικόλαος	Ἐμμανουήλ	42	Δημοδιδάσκαλος	Ἀταλάντη

232	Ντέβας	Νικόλαος	Ἀθανάσιος	32	Ξυλόμπορος	Ἄνω Πέλλα
233	Νταβέλας	Δημήτριος	Ἀθανάσιος	77	Ἀγωγεὺς	»
234	Ντσιώτας	Νικόλαος	Ἀριστείδης	33		»
235	Ξενιάς	Βασίλειος	Χρήστος	47	Δημοδιδάσκαλος	»
236	Οικονόμου	Κωνσταντῖνος	Γ. Οικονόμου	86		»
237	Πάπος	Δημήτριος	Μιχαὴλ	43	Λεμβοῦχος	Κάτω Πέλλα
238	Παναγόπουλος	Δημήτριος	Παναγιώτης	68		Ἄνω Πέλλα
239	Παναγόπουλος	Παναγιώτης	Δημήτριος	29	Ριάτης	»
240	Παναγόπουλος	Χαράης	Ἰωάννης	95		»
241	Παπαδόπουλος	Ἀθανάσιος	Παπαδόπουλ.	91		»
242	Πάπος	Δημήτριος	Πάπος	94	Ἰατρός	»
243	Παπαεμμανοὴλ	Ἰωάννης	Κωνσταντῖνος	95		»
244	Παπαεμμανοὴλ	Κωνσταντῖνος	Ἐμμανουὴλ	95		»
245	Πανατζής	Κωνσταντῖνος	Ἰω. Πανατζής	80		»
245	Παπαμυχαὴλ	Πέτρος	Μιχαὴλ	100		»
246	Παναγιώτου	Στέργιος	Παναγιώτης	105		»
247	Παπουτῆς	Γρηγόριος	Παπουτῆς	98		»
248	Παπαδόπουλος	Σωτήριος	Κυριαζής	52	Ἐλληροδιδάσκαλος	»
249	Παπαθεοχάρης	Ἰωάννης	Σ.	54	Ριάτης	»
250	Παπαθεοχάρης	Γεώργιος	Ἰωάννης	32	Σιδ. ἐπιπέλιος	»
251	Παπαζογλόος	Ἰωάννης	Ἀθανάσιος	51		»
252	Α.Ν.	Παπαζογλόος	Ὀδυσσεὺς	29	Ἐγγράτης	»
253	Παπαζογλόος	Ὀδυσσεὺς	Ἀθανάσιος	58	»	»
254	Παπαθανασίου	Χαράλιμπος	Χαράλιμπος	54	Ἀπόστράτος	»
255	Παπαναγίουρου	Λουκάς	Ἀνάργυρος	76	Μιλωθός	»
256	Παπαναγίουρου	Νικόλαος	Λουκάς	36		»
257	Παύλου ἢ Καθαφός	Δημήτριος	Παῦλος	67	Ἐγγράτης	»
258	Παπαλεξανδρῆς	Βασίλειος	Ἀλέξανδρος	67	»	»
259	Πέτρου	Κωνσταντῖνος	Αἰζός	59	Ριάτης	»
260	Πέτρου	Πέτρος	Α.	53		»

261	Πέτρον	'Αλέξανδρος	Ευθύμιος	42	Κτηματίας	'Ανω Πέλλα
262	Πολύζος	Βασίλειος	'Ιωάννης	63	Καρφεσιώλης	»
263	Πολύζος	Δημήτριος	Κωνσταντίνος	54	'Εγγράτης	»
264	Πολύζος	Χρήστος	»	41	»	»
265	Πουναρόπουλος	Χρήστος	'Ιωάννης	46	'Εμπετος	»
266	Πουναρόπουλος	Δημήτριος	»	44	»	»
267	Πυργόπουλος	Βασίλειος	'Απόστολος	58	»	»
268	Πυργόπουλος	Κωνσταντίνος	'Εμμανουήλ	48	'Υπάλληλος	»
269	Πυργόπουλος	'Ιωάννης	»	44	»	»
270	Πυργόπουλος	Δημήτριος	»	52	Δικηγόρος	»
271	Πνιού	'Ιωάννης	Πηλός	81	»	»
272	Πολυμέρον	Κωνσταντίνος	'Αναστάσιος	62	Στρατιωτικός	»
273	Πολυχρόνης	Δημήτριος	'Αριστός	53	Κρεσιπώλης	»
274	Πρέφας	Γεώργιος	Πρέφας	98	»	»
275	Πρασόπουλος	Θεοχάρης	'Ιωάννης	85	»	»
276	Πρασόπουλος Θ.	'Ιωάννης	Πρασόπουλος	84	»	»
277	Ραχαήλ;	'Αλέξανδρος	Γεώργιος	64	Κτηματίας	»
278	Ρήγας	Κωνσταντίνος	Ρήγας	91	»	»
279	Ρήγας	Ρήγας	'Αγγελος	50	»	»
280	Ριζομάρκος	Λουκάς	»	73	'Εγγάτης	Κάτω Πέλλα
281	Ριζομάρκος	Κωνσταντίνος	Λουκάς	40	Διδάσκαλος	'Ανω Πέλλα
282	Σιμαράς	'Αγγελός	Δημήτριος	60	Σαγματοποιός	»
283	Σάβνης	'Αθανάσιος	Σάβνης	75	»	»
284	Σαπουνάς	Ζήσης	'Ιω. Σαπουνάς	100	Τέκτων	»
285	Σαπουνάς	Μιλτιάδης	Σαπουνάς	75	»	»
286	Σαρακατζής	Σταύρος	Γ. Σαρακατζ.	80	»	»
287	Σίμων ή Χασάνδρας	Νικόλαος	Γεώργιος	72	'Εγγάτης	»
288	Σίμων ή Χασάνδρας	Δημήτριος	Νικόλαος	39	»	»
289	Σομαρέτας	Στέφανος	»	42	Δικηγόρος	»
290	Σουλτάνος	Βασίλειος	Ευστάθιος	74	Μουσικός	»

							Ποιμῆν	Ἄνω Πιέλη
291	73	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	70	Ποιμῆν	Ἄνω Πιέλη	
292		Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	26	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
293		Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	26	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
294		Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	29	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
295	720	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	48	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
296	329	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	63	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
297	191	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	70	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
298	116	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	55	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
299	271	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	37	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
300	168	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	65	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
301	82	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	29	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
302	615	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	47	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
303		Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	70	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
304	41	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	60	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
305	40	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	65	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
306		Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	79	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
307		Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	107	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
308		Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	107	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
309		Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	95	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
309	272	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	37	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
310	572	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	43	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
311	19	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	36	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
312	A.N.	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	29	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
313		Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	95	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
314		Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	85	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
315		Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	80	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
316	120	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	50	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
317		Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	95	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
318		Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	80	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	
319	78	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	Ἐπιτάσιος	73	Ἐπιτάσιος	Ἄνω Πιέλη	

320	Τετρίμελης	652	Τετρίμελης	Αθανάσιος	Σταύρος	45	Εργάτης	Ανω Πέλλα
321	Τετρίμελης	370	Τετρίμελης	Δημήτριος Κωνσταντίνος	Νικόλαος	28	)	)
322	Τίγκας		Τίγκας	Σταύρος	Ιωάννης	95	)	)
323	Τσιτσάς		Τσιτσάς	Χρήστος	Τσιτσάς	85	)	)
324	Τηγελης	699	Τηγελης	Βασίλειος	Γεώργιος	47	Εργάτης	)
325	Τζαβέλης	242	Τζαβέλης	Δημήτριος	Χρήστος	43	Γεωργός	)
326	Τζαβέλης	216	Τζαβέλης	Δημήτριος	)	44	)	)
327	Τζαβέλης	288	Τζαβέλης	Γεώργιος	Δημήτριος	37	Τσαρουνχάς	)
328	Τσακίρης	A.N.	Τσακίρης	Ιωάννης	Αργύριος	33	Τηλεγραφεστής	)
329	Τσιμάς	990	Τσιμάς	Αργύριος	Ιωάννης	36	)	)
330	Τσιτσουφώνης		Τσιτσουφώνης	Δημήτριος	Τσιτσουφώνης	95	)	)
331	Τσιτσουφώνης		Τσιτσουφώνης	Βασίλειος	Ιωάννης	105	)	)
332	Τσιμάς	50	Τσιμάς	Ιωάννης	)	57	Στρατιωτικός	)
333	Τσιτάλης	34	Τσιτάλης	Γεώργιος	Δημήτριος	36	Γεωργός	)
334	Τσιτάλης	1117	Τσιτάλης	Ξενοφών	Αθανάσιος	38	Εργάτης	)
335	Τσιτάλης	697	Τσιτάλης	Κωνσταντίνος	)	50	)	)
336	Τσοπανός	193	Τσοπανός	Δημήτριος	Αναστάσιος	67	)	)
337	Τσοπανός	103	Τσοπανός	Αθανάσιος	Δημήτριος	34	)	)
338	Τσοπανός		Τσοπανός	Νικόλαος	)	30	)	)
339	Τσοπανός		Τσοπανός	Ιωάννης	)	27	Γεωργός	)
340	Τσοκάης	126	Τσοκάης	Δημήτριος	Αργύριος	57	Εργάτης	)
341	Τσολάης	171	Τσολάης	Βασίλειος	)	44	Φοιτητής	)
342	Τσολάης	173	Τσολάης	Αριστοτέλης	)	48	Εργάτης	)
343	Τριτίτσας	179	Τριτίτσας	Νικόλαος	Δημήτριος	43	)	)
344	Τριτίτσας	776	Τριτίτσας	Δημήτριος	)	35	Ιδιώτης	)
345	Τριταφυλλίδης		Τριταφυλλίδης	Δημήτριος	Γεώργιος	85	)	)
346	Τσικόπουλος	188	Τσικόπουλος	Γεώργιος	Κωνσταντίνος	48	Δικηγόρος	Αταλάνη
347	Τσικόπουλος	189	Τσικόπουλος	Γεώργιος	Ιωάννης	48	Σιδηροορτός	Ανω Πέλλα
348	Τσικόπουλος	31	Τσικόπουλος	Νικόλαος	Βασίλειος	44	)	)
349	Τσικόπουλος	192	Τσικόπουλος	Γεώργιος	)	45	Ελληνοδιότακτος	)

R É S U M É

Grégorios Velkos, Documents inédits provenant de l'archive de la colonisation des Macédoniens «Néa Pella» à Atalanti.

Après l'échec de la révolution de 1821-22 à Naoussa, Chalcidique et l'Olympe, plusieurs familles des combattants Macédoniens, pour éviter la vengeance des Turcs, se sont réfugiés à la Grèce du Sud. Plus tard, pendant la règne d'Othon un grand nombre de ces familles se sont installées à coté de la ville Atalanti et ont fondé la colonisation des réfugiés Macédoniens sous le nom de «Néa Pella» qui existe encore.

Les dix documents publiés ici, provenant de l'archive de «Néa Pella», se referrent à la fondation de la colonisation et au retablisement des réfugiés.